

สิทธิของเศาะหาบะฮ์ที่ประชาชาตินี้ต้องมอบให้

حقوق الصحابة على الأمة

<ไทย - Thai - تايلاندي - Thai>

ดร. ศอลิหฺ บินอับดุลอะซีซฺ บิน อุษมานฺ สินดีย์

د. صالح بن عبد العزيز بن عثمان سني

๒๐๑๖

ผู้แปล: แวมุฮัมหมัดซาบรี แวยะไก๊ะ

ผู้ตรวจทาน: พัยซอล อับดุลฮาดี

ترجمة: وي محمد صبري وي يعقوب

مراجعة: فيصل عبد الهادي

สิทธิของเศาะหาบะฮ์ที่ประชาชาตินี้ต้องมอบให้

คำนำ

การสรรเสริญทั้งหลายเป็นสิทธิของอัลลอฮ์ ผู้ทรงเดชานุภาพ ผู้ทรงมากด้วยการให้อภัย ผู้ทรงมีคุณสมบัติที่สมบูรณ์ทุกอย่างเป็นหนึ่งเดียว ผู้ทรงอำนาจเหนือบ่าวของพระองค์ และขอการสดุดีแห่งอัลลอฮ์ และความสันติสุขปลอดภัยจะมีแต่ท่านศาสนทูตของพระองค์ ผู้ถูกเลือกสรร และแต่เครือญาติของท่านที่บริสุทธิ์ รวมถึงบรรดาเศาะหาบะฮ์ของท่านที่ดีเลิศ ทั้งที่เป็นชาวมุฮัมมัดและชาวอันศอร

แน่นอนว่า การกล่าวถึงบรรดาเศาะหาบะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุม ของท่านนบีมุฮัมมัด คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะสَّلَام (ในแง่ที่ดี) นั้น ย่อมทำให้จิตใจมีความเบิกบาน และทำให้วงสนทนาและวงเรียนรู้อันทั้งหลายได้รับการประดับประดา จะไม่เป็นเช่นนั้นได้อย่างไรในเมื่อพวกเขาคือกลุ่มชนที่ดีเลิศที่สุดในหมู่ปวงบ่าวของอัลลอฮ์ และดีเลิศที่สุดในหมู่มนุษย์ และดีเลิศที่สุดในหมู่ประชาชาตินี้ซึ่งถูกอุบัติออกมาเพื่อมนุษยชาติ พวกเขาคือกลุ่มชนที่มีฐานะอันมีเกียรติและมีความประเสริฐ ทั้งยังมีคุณงามความดีที่ควรค่าแก่การสรรเสริญและได้นำหน้าเหนือกลุ่มชนทั้งหลาย

ในหมู่พวกเขามีกลุ่มชนแนวหน้ารุ่นแรกๆ จากชาวมุฮัมมัดและชาวอันศอร ซึ่งเป็นกลุ่มชนที่อัลลอฮ์ทรงพึงพอพระทัยต่อพวกเขา และพวกเขาก็พึงพอใจต่อพระองค์ และในหมู่พวกเขานั้นมีกลุ่มชนที่อัลลอฮ์ทรงพึงพอพระทัยต่อพวกเขาครั้งเมื่อพวกเขาได้ให้สัตยาบันต่อท่านนบีของพระองค์ คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะสَّلَام ที่ได้ต้นไม้อัน

พวกเขาคือกลุ่มชนที่อัลลอฮ์ทรงทดสอบหัวใจของพวกเขาเพื่อความยำเกรง และพวกเขาคือกลุ่มชนที่อัลลอฮ์ทรงให้ทางนำ และพวกเขายังเป็นกลุ่มชนที่มีสติปัญญาที่ดี

พวกเขาคือกลุ่มชนที่ได้รับการสดุดีและความเมตตาจากพระผู้อภิบาลของพวกเขา และพวกเขาคือกลุ่มชนที่ได้รับทางนำ ซึ่งพระผู้อภิบาลของพวกเขาได้แจ้งข่าวดีแก่พวกเขาด้วยความเมตตาและความพึงพอพระทัยของพระองค์ว่าพวกเขาจะได้รับบรรดาสวนสวรรค์ซึ่งในนั้นมีความสุขความสำราญที่คงอยู่ตลอดไป

แท้จริงพวกเขาคือกลุ่มชนที่ได้ยึดมั่นต่อถ้อยคำแห่งความยำเกรงมากที่สุด พวกเขาคือกลุ่มชนที่คู่ควรกับมัน และเป็นกลุ่มชนที่มีลักษณะเยี่ยงนั้นจริงๆ พวกเขาคือกลุ่มชนที่อัลลอฮ์ทรงประทานความสุข (สะกีนะฮ์) ในหัวใจของพวกเขา ทั้งนี้เพื่อเพิ่มพูนซึ่งความศรัทธาควบคู่กับความศรัทธาของพวกเขา และพวกเขาคือกลุ่มชนที่เปลี่ยนแปลงตัวเองด้วยความโปรดปรานและความประเสริฐจากอัลลอฮ์ โดยที่ความชั่วร้ายจะไม่ประสบแก่พวกเขา

พวกเขาคือกลุ่มชนที่อัลลอฮ์ ตะอาลา ได้ดำรัสถึงพวกเขาว่า

﴿ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللَّهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۝۶۴ ﴾ [الأنفال: 64]

ความว่า “โอ้นบี! อัลลอฮ์นั้นเป็นที่พอเพียงแก่เจ้า และแก่ผู้ปฏิบัติตามเจ้าด้วย อันได้แก่ผู้ศรัทธาทั้งหลาย” (สูเราะฮ์อัล-อันฟาล : 64)

และได้สาธยายถึงสถานะของพวกเขาในคำดำรัสที่ว่า

﴿ هُوَ الَّذِي آتَىكَ بِنَصْرِهِ وَبِالْمُؤْمِنِينَ ۝۶۶ ﴾ [الأنفال: 66]

ความว่า “พระองค์คือผู้ที่ได้ทรงสนับสนุนเจ้าด้วยการช่วยเหลือของพระองค์ และด้วยผู้ศรัทธาทั้งหลาย” (สูเราะฮ์อัล-อันฟาล : 62)

พวกเขาคือกลุ่มชนที่ดีเลิศที่สุด มีความบริสุทธิ์ที่สุด มีความยำเกรงที่สุด และมีคุณภาพที่สุด คือกลุ่มชนที่ขัดเกลาจิตใจของพวกเขาด้วยกับชีวิต ทรมาน ลุกหลาน ครอบครวั บ้านเรือน ซึ่งพวกเขาได้จากที่แผ่นดินเกิด และจากลาคนรัก ยิ่งกว่านั้นพวกเขาร่วมที่จะสู้รบในหนทางของอัลลอฮ์กับผู้เป็นบิดาและพี่น้องตัวเอง

พวกเขาได้ทุ่มเทหัวใจด้วยความอดทน และได้ใช้จ่ายทรัพย์ที่มีอยู่ด้วยความหวังในรางวัลผลตอบแทน และพวกเขาจะตอบโต้ผู้ที่มุ่งร้ายต่อพวกเขาด้วยการมอบหมายต่ออัลลอฮ์อย่างสุดหัวใจ และนำหน้าความพอพระทัยของอัลลอฮ์ต่อคนรักและญาติใกล้ชิด

แท้จริง พวกเขาคือชาวมุฮัจญีรีนซึ่งถูกขับไล่ออกจากบ้านเกิดเมืองนอนของพวกเขาและทอดทิ้งทรัพย์สินของพวกเขาเพื่อแสวงหาความโปรดปรานจากอัลลอฮ์และความพึงพอพระทัยของพระองค์ และช่วยเหลืออัลลอฮ์และเราะฮ์ลุลของพระองค์ ซึ่งพวกเขาคือบรรดาผู้สัตย์จริง

และพี่น้องของพวกเขาคือชาวอันศอร ซึ่งเป็นกลุ่มชนที่คอยแบ่งเบาความทุกข์สุขกันและให้สิทธิผู้อื่นก่อนตัวของพวกเขาเสมอ พวกเขาคือเผ่าพันธุ์อาหรับที่มีเกียรติที่สุดนับตั้งแต่มีมา คือผู้ที่ทำนเราะฮ์ลุลได้เลือกสถานที่พำนักของพวกเขาเป็นที่พักอันสงบสุข ผู้มีจิตใจบริสุทธิ์ มีความอดทน และสมณะ

﴿ وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِمَّا أُوتُوا وَيُؤْتُونَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ وَمَنْ يُوقِ شَخْنًا نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝۹ ﴾ [الحشر: 9]

ความว่า “และบรรดาผู้ที่ได้ตั้งหลักแหล่งอยู่ที่นครมะดีนะฮ์ (ชาวอันศอร) และพวกเขาศรัทธาก่อนหน้าการอพยพของพวกเขา (ชาวมุฮัจญีรีน) พวกเขารักใคร่ผู้ที่อพยพมายังพวกเขา และจะไม่พบความต้องการหรือความอิจฉาอยู่ในทรวงอกของพวกเขาในสิ่งที่ได้ถูกประทานให้ และให้สิทธิผู้อื่นก่อนตัวของพวกเขาเอง ถึงแม้ว่าพวกเขายังมีความต้องการอยู่มากก็ตาม และผู้ใดปกป้องการตระหนี่ที่อยู่ในตัวของเขา ชนเหล่านั้น พวกเขาเป็นผู้ประสบความสำเร็จ” (สูเราะฮ์อัล-หัจร : 9)

ชาวอะฮ์ลุลสุนนะฮ์ วะลญะมาอะฮ์ พวกเขาคือกลุ่มชนที่มีจิตใจที่เต็มเปี่ยมด้วยการมอบความรักต่อพวกเขา (บรรดาเศาะหาบะฮ์) และจะสร้างความใกล้ชิดกับอัลลอฮ์ ตะอาลา ด้วยการยกย่องและมอบความรักต่อพวกเขา และจะปลีกตัวออกจากผู้ที่กั้นบังของจิตใจเขานั้นมีความเกลียดชังต่อพวกเขา และจะปลีกตัวออกจากผู้ที่ประกาศเป็นปฏิปักษ์ต่อพวกเขาอย่างชัดเจน และจะเชื่อมั่นต่อสิ่งที่ถูกดำรัสแก่พวกเขาว่า

﴿ وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿١٠﴾ [الحشر: 10]

ความว่า “และบรรดาผู้ที่มาหลังจากพวกเขา โดยพวกเขา กล่าวว่า ข้าแต่พระเจ้าของเราทรงโปรดอภัยให้แก่เราและพี่น้องของเราผู้ซึ่งได้ศรัทธาก่อนหน้าเรา และขอพระองค์อย่าได้ให้มีการเคียดแค้นเกิดขึ้นในหัวใจของเราต่อบรรดาผู้ศรัทธา ข้าแต่พระเจ้าของเรา แท้จริงพระองค์ท่านเป็นผู้ทรงเอ็นดู ผู้ทรงเมตตาเสมอ” (สูเราะฮ์อัล-หัจญ์ : 10)

อนึ่ง สิทธิของบรรดาเศาะหาบะฮ์ของท่านนบีมุฮัมมัด คืออัลลัลลอฮุอะลยฮิวะสวัลลัม ที่ประชาชาตินี้ต้องมอบให้ นั้นเป็นเรื่องที่ยิ่งใหญ่มาก ซึ่งสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องกล่าวถึงมัน ณ ที่นี้และโอกาสอื่นๆ โดยเฉพาะยุคสมัยนี้ที่มีการจัดกิจกรรมเพื่อโจมตีบรรดาเศาะหาบะฮ์จากกลุ่มคนที่หัวใจมีโรค ซึ่งพวกเขาได้แพร่ความร้ายกาจนี้ในทุกรูปแบบ กระทั่งชาวอะฮ์ลุลสุนนะฮ์บางคนก็ได้ซึ่มซับไปกับมันด้วย จนกลับกลายเป็นว่าบางคนในหมู่ชาวอะฮ์ลุลสุนนะฮ์เองก็ได้เผยแพร่ข้อมูลผิดๆ ของศัตรูของบรรดาเศาะหาบะฮ์ตามสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่างๆ จึงทำให้ฟิฏนะฮ์ที่มีต่อบรรดาเศาะหาบะฮ์ยิ่งบานปลายมากขึ้น อัลลอฮ์มุสตะอาน (อัลลอฮ์เป็นผู้ให้การช่วยเหลือที่ดีเยี่ยม)

ข้าพเจ้าจึงเห็นว่ามีควมจำเป็นอย่างยิ่งที่จะเขียนงานชิ้นหนึ่งที่รวบรวมข้อเตือนสติและอธิบายถึงสิทธิต่างๆ ของบรรดาเศาะหาบะฮ์ ผู้มีเกียรติ เราะฎียัลลอฮุอันฮุม ที่มุสลิมทุกคนต้องมอบให้ โดยมีวิธีการเรียบเรียงที่ใช้สำนวนที่ชัดเจนและกระชับ และครอบคลุมถึงหลักยึดมั่นของชาวอะฮ์ลุลสุนนะฮ์ในเรื่องนี้ และที่ขาดไม่ได้คือการอ้างอิงด้วยหลักฐานต่างๆ และเสริมด้วยคำกล่าวของบรรดานักวิชาการ (อาชาว) ซึ่งข้าพเจ้าขอวิงวอนความช่วยเหลือต่ออัลลอฮ์ในงานนี้ และหวังจากพระองค์ผู้ทรงเกรียงไกรให้บันทึกตอบรับการทำงานนี้ และให้มันเป็นการทำงานที่ทรงคุณค่า

ความหมายของเศาะหาบะฮ์

“อัศ-เศาะหาบะฮ์” เป็นคำพหูพจน์ของ “ศอหีบ” ซึ่งไม่มีคำพหูพจน์ใดในภาษาอาหรับที่อยู่ในคำเทียบ (วะซัน) ของ “ฟาอิล” เป็น “พะอาละฮ์” นอกจากคำนี้เท่านั้น¹

“อัศ-เศาะหาบิ” ในความหมายเชิงวิชาการ คือ “ผู้ที่เคยพบกับท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ซึ่งเขาเป็นผู้ศรัทธาต่อท่าน และเสียชีวิตในศาสนาอิสลาม”²

ซึ่งนี่คือทัศนคติของนักวิชาการส่วนใหญ่ทั้งยุคสะละฟและเคาะลัฟ

ดังนั้นจึงไม่มีเงื่อนไขที่กำหนดคุณลักษณะของการคบหาเป็นมิตรเพิ่มเติมจากนี้อีก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องระยะเวลาที่อยู่ร่วมกัน การเข้าร่วมสงคราม และการรายงานหะดีษจากท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม

ท่านอิบน์ญะซีร เราะหิมะฮุลลอฮุ ได้กล่าวว่า “อัศ-เศาะหาบิ คือผู้ที่เคยเห็นท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ในสภาพที่ผู้เห็นนั้นอยู่ในศาสนาอิสลาม (เป็นมุสลิม) แม้ว่าจะไม่ได้คบหาเป็นมิตรกับท่านอย่างยาวนาน และแม้ว่าไม่เคยรายงานหะดีษจากท่านสักบทเดียวก็ตาม ซึ่งนี่คือทัศนคติของนักวิชาการส่วนใหญ่ทั้งเคาะลัฟและสะละฟ”³

ท่านอิมามอะหมัด เราะหิมะฮุลลอฮุ ได้กล่าวว่า “ทุกคนที่เคยคบหาเป็นมิตรกับท่านนบีไม่ว่าจะคบหาเป็นมิตรด้วยระยะเวลา 1 ปี 1 เดือน 1 วัน 1 ชั่วโมง หรือเพียงเคยเห็นท่าน ก็ถือว่าเขาเป็นเศาะหาบะฮ์ของท่านนบี และสำหรับเขาแล้วจะเป็นเศาะหาบะฮ์เท่าที่เขาได้คบหาเป็นมิตรกับท่าน”⁴

ท่านอิมามอัล-บุคอรี เราะหิมะฮุลลอฮุ ได้กล่าวในหนังสือเศาะฮีหของท่านว่า “ผู้ใดที่เคยคบหาเป็นมิตรกับท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม หรือเคยเห็นท่านโดยที่เขาเป็นหนึ่งในหมู่ผู้ศรัทธา ก็ถือว่าเขาเป็นหนึ่งในบรรดาเศาะหาบะฮ์ของท่าน”⁵

และนี่คือสิ่งที่สอดคล้องกับความหมายทางด้านภาษาของคำว่า “เศาะหะบะฮ์” ซึ่งหมายถึงการเทียบเคียงสิ่งหนึ่งด้วยกับสิ่งหนึ่ง และการทำให้มันมีความใกล้ชิดกับสิ่งนั้น” ซึ่งท่านอิบน์ญะซีร ได้กล่าวว่า “ศ็อด, ฮาห์, และบาศ์ รากฐานเดียวกันนี้ได้บ่งชี้ถึงการเทียบเคียงสิ่งหนึ่งและการทำให้มันมีความใกล้ชิดกัน ซึ่งหนึ่งในนั้นคือคำว่า อัศ-ศอหีบ”⁶ ด้วยประการนี้เองจึงไม่มีกฎเกณฑ์และเงื่อนไขเป็นการเฉพาะในเรื่องระยะเวลาของการอยู่ร่วมกัน

¹ ดูใน “ลิลาน อัล-อะร็อบ” หน้า 4/2400, “อัน-นิยายะฮ์ ฟิ เราะฮะร็อบ อัล-หะดีษ อัล-อะษัร” หน้า 3/12, “ตาจญ์ อัล-อะร็อบ มิน ญะวาฮิร อัล-กอมูส” หน้า 3/186, ซึ่งคำว่า “อัศ-เศาะหาบะฮ์” มักถูกใช้กับเศาะหาบะฮ์ของท่านเราะซูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กระทั่งมันกลายเป็นประหนึ่งเรื่องที่ถูกกล่าวถึงสำหรับพวกเขา และด้วยเหตุนี้เราจึงเรียกเขาว่า “อัศ-เศาะหาบิ” ดูใน “อัล-กุลลียาต” โดยกุฟุรี้ หน้า 558

² ดูใน “อัล-อิศออะฮ์ ฟิ ตัมยீซ อัศ-เศาะหาบะฮ์” หน้า 1/16

³ ดูใน “อิคติศ็อร อุลุม อัล-หะดีษ มะอะ อัล-บาศิษ อัล-หะษีษ” หน้า 1/491

⁴ ดูใน “อัล-กิฟายะฮ์ ฟิ อิลมุ อรัร-ริวายะฮ์” หน้า 51

⁵ ท่านอิมามอัล-บุคอรี เราะหิมะฮุลลอฮุ ได้ตั้งชื่อบทแรกของหมวดความประเสริฐของเศาะหาบะฮ์ด้วยประโยคนี้ ดูในหน้า 5/3

⁶ ดูใน “มะกอฮิซ อัล-ลุมะฮะฮ์” โดยอิบน์ญะซีร หน้า 587

หลักฐานที่ยืนยันในเรื่องนี้คือ คำดำรัสของอัลลอฮ์ ตะอาลา ที่ว่า

﴿ فَأَجْبِيْنَهُ وَأُصْحَبِ السَّفِيْنَةَ ۗ ﴾ [العنكبوت: 15]

ความว่า “ดังนั้นเราได้ช่วยเขาและพวกพ้องในเรือให้รอดพ้น” (สูเราะฮ์อัล-อันกะบุต : 15)

และคำดำรัสที่ว่า

﴿ كَمَا لَعْنَا أُوْصَحَبَ السَّبِيْبِ ۗ ﴾ [النساء: 47]

ความว่า “เช่นเดียวกับที่เราได้สาปบรรดาผู้ที่ทำการละเมิดในวันสับปะโต” (สูเราะฮ์อัน-นิสาฮ์ : 47)

และคำกล่าวของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ที่ว่า

﴿ اِتَّكُنَّ صَوَاجِبُ يُوسُفَ ﴾

ความว่า “แท้จริงพวกเธอเป็นพวกเดียวกันกับพวกผู้หญิงที่เข้ามาหาท่านนบี Yusuf” ⁷

หลักฐานข้างต้นนี้ได้บ่งชี้ว่าคำว่า “อัศ-เศาะหะบะฮ์” ในทางภาษานั้นเป็นชื่อที่เกิเกิดขึ้นได้ทั้งจำนวนน้อยและจำนวนมาก ด้วยเหตุนี้จึงมีคำกล่าวที่ว่า “ได้อยู่ร่วมคบหาเป็นมิตรกับท่าน 1 ปี 1 เดือน และ 1 ชั่วโมง” ⁸

ส่วนหลักฐานที่บ่งชี้ได้อย่างชัดเจนถึงคุณลักษณะของการเป็นเศาะหาบะฮ์ที่หมายรวมถึงผู้ที่คบหาเป็นมิตรกับท่านนบี อะลัยฮิศเศาะลาตุวัสลาม ด้วยระยะเวลาเพียงสั้นๆ ไซ้แต่ท่านนั้นยังหมายรวมถึงผู้ที่เคยเห็นท่าน (แต่ไม่มีโอกาสได้อยู่ร่วมกัน) โดยที่เขาเป็นผู้ศรัทธาต่อท่านด้วย คือคำกล่าวของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ที่ว่า

﴿ يَا أَيُّهَا عَلَى النَّاسِ زَمَانٌ، يَغْزُو فِتْنًا مِنَ النَّاسِ، فَيُقَالُ لَهُمْ: فِيكُمْ مَنْ رَأَى رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ؟ فَيَقُولُونَ: نَعَمْ، فَيُفْتَحُ لَهُمْ، ثُمَّ يَغْزُو فِتْنًا مِنَ النَّاسِ، فَيُقَالُ لَهُمْ: فِيكُمْ مَنْ رَأَى مِنْ صَحْبِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ؟ فَيَقُولُونَ: نَعَمْ، فَيُفْتَحُ لَهُمْ، ثُمَّ يَغْزُو فِتْنًا مِنَ النَّاسِ، فَيُقَالُ لَهُمْ: هَلْ فِيكُمْ مَنْ رَأَى مِنْ صَحْبِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ؟ فَيَقُولُونَ: نَعَمْ، فَيُفْتَحُ لَهُمْ ﴾

ความว่า “จะมีสมัยหนึ่งเกิดขึ้น ที่ชนกลุ่มหนึ่งจากผู้คนทั้งหลายจะออกศึก แล้วจะถูกถามว่า : ในหมู่พวกท่านนั้นมีผู้ที่เห็นท่านเราะสูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม (หมายถึงเศาะหาบะฮ์) อยู่ด้วยหรือเปล่า ? พวกเขาจะตอบว่า : มี แล้วเมื่อนั้นก็จะถูกพิชิตโดยพวกเขาเหล่านั้น หลังจากนั้น ก็จะมาถึงสมัยหนึ่งซึ่งมีชนกลุ่มหนึ่งออกทำศึกสงคราม จะมีเสียงถามว่า : ในหมู่พวกท่านนั้นมีผู้ที่เห็นเศาะหาบะฮ์ของท่านเราะสูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม (หมายถึงตาบิอิน) อยู่ด้วยหรือเปล่า ? พวกเขาตอบว่า : มี แล้วเมื่อนั้นก็จะถูกพิชิตโดยพวกเขาเหล่านั้น หลังจากนั้น ก็จะมาถึงสมัยหนึ่งซึ่งชนกลุ่มหนึ่งออกทำศึกสงคราม ก็มีเสียงถามว่า : ในหมู่พวกท่านนั้นมีผู้เห็นสหายของเศาะหาบะฮ์ของท่านเราะสูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม

⁷ บันทึกโดยอัล-บุคอรีย์ หมายเลข 664 และมุสลิม หมายเลข 418

⁸ ดูใน “มินฮัจญ์ อัล-สุนนะฮ์” หน้า 8/388-389

วะสลัลัม (หมายถึง ตาบิอิตตาบิอิน) อยู่ด้วยหรือเปล่า ? พวกเขาบอกว่า : มี แล้วเมื่อนั้นก็ถูกพิชิตโดยพวกเขาเหล่านั้น”⁹

ให้พิจารณาในคำถามที่สองซึ่งถามถึงผู้ที่เห็นเศาะหาบะฮ์ “ซึ่งเป็นการบ่งชี้ว่าผู้ที่เห็นนั้นคือเศาะหาบะฮ์ด้วยกันเอง”¹⁰

และหลักฐานที่บ่งชี้ถึงเรื่องนี้เช่นกันคือ หะดีษที่รายงานโดยท่านอบีสุร็อยเราะฮ์ เราะวะฎิยัลลอฮุอันสุเลาะว่า ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสลัลัม ได้กล่าวว่า

« وَدِدْتُ أَيْ قَدْ رَأَيْتُنَا إِخْوَانًا » قَالُوا: أَوْلَسْنَا إِخْوَانَكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: «أَنْتُمْ أَصْحَابِي وَإِخْوَانُنَا الَّذِينَ لَمْ يَأْتُوا بَعْدُ»

ความว่า “ฉันมีความปรารถนาอยากเห็นพี่น้องของเรา” บรรดาเศาะหาบะฮ์จึงถามว่า “โอ้ท่านเราะฮ์มะลูลลอฮุ พวกเราไม่ใช่พี่น้องของท่านหรือ ?” ท่านเราะฮ์มะลูลลอฮุ จึงตอบว่า “พวกท่านเป็นเศาะหาบะฮ์ของฉัน ส่วนพี่น้องของเรา นั่นคือผู้ที่ยังไม่ได้เกิดมา”¹¹

ในสำนวนที่รายงานโดยท่านอนัส เราะวะฎิยัลลอฮุอันสุเลาะ นั้น ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสลัลัม ได้กล่าวว่า

« أَنْتُمْ أَصْحَابِي، وَلَكِنْ إِخْوَانِي الَّذِينَ آمَنُوا بِي وَلَمْ يَرُونِي »

ความว่า “พวกท่านเป็นเศาะหาบะฮ์ของฉัน แต่พี่น้องของเรานั้นคือผู้ที่ศรัทธาต่อฉันแต่พวกเขาไม่มีโอกาสพบเห็นฉัน”¹²

หะดีษนี้ได้บ่งชี้ถึงกฎเกณฑ์ที่จำแนกระหว่างพี่น้องที่ท่านนบีปรารถนาที่จะเห็นพวกเขากับบรรดาเศาะหาบะฮ์ของท่าน นั่นคือ การได้พบเจอกับท่าน ได้เห็นท่าน ซึ่งผู้ใดที่ศรัทธาต่อท่าน และได้เห็นท่าน เขา คือเศาะหาบะฮ์ของท่าน¹³

และเป็นที่ยุติว่าการได้พบเห็นท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสลัลัม ของเศาะหาบะฮ์นั้น –ซึ่งไม่มีผู้ใดได้รับความโปรดปรานนี้นอกจากเขา- ไม่ใช่เป็นการพบเห็นโดยผ่านๆ เพียงเท่านั้น เจกเช่นการพบเห็นของพวกปฏิเสธศรัทธาและพวกกัลบัลลอก (มุนาฟิฎูน) ทว่าอัลลอฮุทรงมอบเกียรติแก่กลุ่มชนที่ดีเลิศเหล่านั้นให้ได้พบเห็นท่านนบีพร้อมด้วยการปฏิบัติตาม การเคารพเชื่อฟัง และการมอบความรักแก่ท่าน รวมถึงการตั้งใจศรัทธาต่อท่าน ช่วยเหลือสนับสนุนท่าน และเป็นปฏิปักษ์ต่อผู้ที่เป็ปฏิปักษ์ต่อท่าน ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงว่ามันทำให้พวกเขาก้าวสู่สถานะที่สูงส่งนี้ได้¹⁴ ทำไมจะไม่เป็นเช่นนั้นได้ ในเมื่อการพบเห็นท่าน

⁹ บันทึกโดยอัล-บุคอรี หมายเลข 3649 และมุสลิม หมายเลข 2532

¹⁰ “มินฮัจญ์ อัล-สุนนะฮ์” หน้า 8/386 และให้ดูคำกล่าวหลังจากนั้น ซึ่งมีส่วนสำคัญที่จะยืนยันในความหมายนี้

¹¹ บันทึกโดยมุสลิม หมายเลข 249

¹² บันทึกโดยอะหมัด ในมุสนัดของท่าน หมายเลข 12579

¹³ ดูใน “มินฮัจญ์ อัล-สุนนะฮ์” หน้า 8/389

¹⁴ ดูใน “มินฮัจญ์ อัล-สุนนะฮ์” หน้า 8/388

การพบเจอตาน และการได้อยู่ใกล้ชิดกับท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ถือเป็นความดีงามและความสิริมงคล (บาเราะกัต) และยังเป็นรัศมี (คอยส่องแสงทางนำแห่งชีวิต) ตราบใดที่ไม่ปฏิเสธต่อคำสอนท่าน ยกเว้นผู้ที่มีดวงตาที่มีขอบคนไม่สามารถมองเห็นอะไรได้¹⁵

¹⁵ ด้วยประการนี้เองจึงเป็นที่เข้าใจว่า ข้อมูลที่บอกกันต่อๆ จากกลุ่มคนที่อุตริกรรม (มุบตะดีอ) ในยุคสมัยของเราในเรื่องการปฏิเสธความเป็นเคหะหะสุสำหรับผู้ที่ไม่ได้อยู่ร่วมคบหาเป็นมิตรในระยะเวลาที่ยาวนานกับท่านเราะสูลุลลอฮุ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ทั้งนี้ก็เพื่อขจัดเกียรติศักดิ์ที่ยิ่งใหญ่นี้ออกจากเคหะหะสุที่มีเกียรติบางท่านนั้น - ซึ่งเป็นไปด้วยความอิจฉาที่มีต่อพวกเขา- ล้วนเป็นการบิดเบือนที่ประจักษ์ชัดที่สุด และเป็นการพินหลังต่อหลักฐานต่างๆ ที่มีอยู่ รวมทั้งได้หันเหออกจากแนวทางของบรรดาผู้ศรัทธา และเป็นการละเมิดต่อชาวสะละฟุศอลิหุ ทั้งยังเป็นการต่อต้านหลักความเชื่อมั่นของพวกเขาอีกด้วย

สิทธิของเศาะหาบะฮะฮ์ที่ประชาชาตินี้ต้องมอบให้

สำหรับสิทธิของเศาะหาบะฮะฮ์ที่ประชาชาตินี้ต้องมอบให้ นั้นสามารถสรุปได้สิบประการด้วยกัน ได้แก่

ประการแรก มอบความรักแก่พวกเขา เราะฎียัลลอฮุอันฮุม

ชาวอะฮ์ลุลสุนนะฮะฮ์ วัลญะมาอะฮะฮ์ จะมอบความรักต่อบรรดาเศาะหาบะฮะฮ์ของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ซึ่งเป็นความรักที่มีความจริงใจในหนทางของอัลลอฮุและเพื่ออัลลอฮุ และพวกเขามีความเชื่อมั่นว่าผู้ใดที่รักใคร่พวกเขา (บรรดาเศาะหาบะฮะฮ์) เป็นมิตรกับพวกเขา เอาใจใส่ในสิทธิของพวกเขา และรู้ถึงความประเสริฐของพวกเขา ย่อมเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จร่วมกับผู้ที่ประสบความสำเร็จทั้งหลาย ส่วนผู้ใดที่เกลียดชังต่อพวกเขา ด่าทอพวกเขา และยึดพวกเขาเป็นปฏิปักษ์ ย่อมประสบความสำเร็จร่วมกับผู้ที่ประสบความสำเร็จทั้งหลาย

สำหรับหลักฐานในเรื่องนี้ อัลลอฮุ ตะอาลา ได้ดำรัสว่า

﴿وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ ﴿[الحشر: 10]﴾

ความว่า “และบรรดาผู้ที่มาหลังจากพวกเขา โดยพวกเขา กล่าวว่า ข้าแต่พระเจ้าของเราทรงโปรดอภัยให้แก่เราและพี่น้องของเราผู้ซึ่งได้ศรัทธาก่อนหน้าเรา และขอพระองค์อย่าได้ให้มีการเคียดแค้นเกิดขึ้นในหัวใจของเราต่อบรรดาผู้ศรัทธา ข้าแต่พระเจ้าของเรา แท้จริงพระองค์ท่านเป็นผู้ทรงเอ็นดู ผู้ทรงเมตตาเสมอ” (สูเราะฮ์อัล-หัชฎ : 10)

และมีบันทึกของอัศ-เศาะฮีหฺยุน (อัล-บุคอรียะฮ์และมุสลิม) จากท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าววว่า

«آيَةُ الْإِيمَانِ حُبُّ الْأَنْصَارِ وَآيَةُ التَّقَاتِ بُغْضُ الْأَنْصَارِ»

ความว่า “เครื่องหมายของการศรัทธาคือการรักชาวอันศอร และเครื่องหมายของการกลับกลอก (นิฟาก) คือการเกลียดชังชาวอันศอร”¹⁶

และเมื่อหลักฐานที่ถูกต้องนี้ได้กล่าวถึงสิทธิของชาวอันศอร แน่นนอนว่าชาวมุฮำญญิดยินยอมสมควรที่จะได้รับยิ่งกว่า เพราะโดยภาพรวมแล้วพวกเขามีความประเสริฐยิ่งกว่า และสถานภาพของพวกเขาเองก็เป็นอันศอรุลลอฮุ (ผู้ซึ่งช่วยเหลืองานศาสนาของอัลลอฮุ) ซึ่งพวกเขาได้ช่วยเหลือพระองค์ เจกเช่นที่ชาวอันศอรได้ช่วยเหลือพระองค์¹⁷

¹⁶ บันทึกโดยอัล-บุคอรียะฮ์ หมายเลข 3784 และมุสลิม หมายเลข 128 จากหะดีษที่รายงานโดยท่านอนัส เราะฎียัลลอฮุอันฮุม

¹⁷ “อัล-ญะวาบ อัศ-เศาะฮีหฺ” หน้า 2/26

และนี่คือสิ่งที่เป็นอิจญมาอฺ ก็อฎอฮ์ (มติเอกฉันท์โดยไม่มีผู้ใดคัดค้าน) ในระหว่างมุสลิมด้วยกัน ซึ่งความคิดเห็นที่สวนทางของกลุ่มชนที่อุตริกรรม (บิดอะฮ์) เพียงเล็กน้อยนั้นจะไม่ถือว่าขัดกับมติเอกฉันท์นี้ ท่านอิบนุลก็อยยิม ได้กล่าวในหนังสือ “นูเนียฮ์” ของท่านว่า นักวิชาการมีมติเอกฉันท์ว่าบรรดาเศาะหาบะฮ์ ที่ถูกเลือกสรรนั้นเป็นกลุ่มชนที่ดีที่สุดเลิศที่สุด เป็นสิ่งที่ประจักษ์ชัดอย่างที่สุด โดยไม่มีความคิดใดเห็นแย้งในระหว่างพวกเขา โดยไม่ต้องกล่าวอ้างสองความคิด (ที่เห็นแย้งกันนั้น) ใดๆ อีก ²³

สำหรับหลักฐานที่กล่าวถึงความประเสริฐของพวกเขานั้นมีอยู่อย่างมากมาย ครั้นเมื่ออัลกุรอานได้ยกย่องสรรเสริญพวกเขา เนื่องจากอัลลอฮ์ทรงรู้ดีถึงความจริงใจของพวกเขา ความศรัทธาที่ถูกต้องของพวกเขาคือความรักที่บริสุทธิ์ของพวกเขา และความอัจฉริยภาพด้านสติปัญญาของพวกเขาคือ รวมถึงความฉลาดหลักแหลมด้านความคิดของพวกเขาคือ และการตักเตือนที่มีอยู่อย่างสมบูรณ์ระหว่างพวกเขา และความชัดเจนในเรื่องความซื่อสัตย์ของพวกเขา

ซึ่งหลักฐานบางส่วนในเรื่องนี้คือ คำดำรัสของอัลลอฮ์ ตะอาลา ที่ว่า

﴿وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ أُولَئِكَ مِنَ الْمُهْجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١١٠﴾﴾ [التوبة : 110]

ความว่า “บรรดาบรรพชนรุ่นแรกในหมู่ผู้อพยพ (ชาวมุฮาญิรีนจากมักกะฮ์) และในหมู่ผู้ที่มีความช่วยเหลือ (ชาวอันศอรจากมะดีนะฮ์) และบรรดาผู้ดำเนินตามพวกเขาด้วยการทำดีนั้น อัลลอฮ์ทรงพอพระทัยในพวกเขา และพวกเขาก็พอใจในพระองค์ด้วย และพระองค์ทรงเตรียมไว้ให้พวกเขาแล้ว ซึ่งบรรดาสวนสวรรค์ที่มีแม่น้ำหลายสายไหลผ่านอยู่เบื้องหลังพวกเขาจะพำนักอยู่ในนั้นตลอดกาลนั่นคือชัยชนะอันใหญ่หลวง” (สุเราะฮ์อิต-เตาบะฮ์ : 100)

และคำดำรัสของอัลลอฮ์ ตะอาลา ที่ว่า

﴿إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ ءَاوَأُوا وَنَصَرُوا أُولَئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَمْ يَهَاجَرُوا مَا لَكُمْ مِنْ شَيْءٍ حَتَّى يُهَاجَرُوا وَإِنْ اسْتَنْصَرُوكُمْ فِي الدِّينِ فَعَلَيْكُمْ النَّصْرُ إِلَّا عَلَى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِّيثَاقٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٧٤﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ إِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُنْ فِتْنَةٌ فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ ﴿٧٥﴾ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ ءَاوَأُوا وَنَصَرُوا أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٧٦﴾﴾ [الأنفال : 74, 75]

ความว่า “แท้จริงบรรดาผู้ศรัทธา และอพยพและต่อสู้ทั้งด้วยทรัพย์สมบัติของพวกเขา และชีวิตของพวกเขา ในทางของอัลลอฮ์ และบรรดาผู้ให้ที่พักอาศัย และช่วยเหลือกันนั้น ชนเหล่านี้แหละคือบางส่วนของพวกเขา ย่อมเป็นผู้ช่วยเหลืออีกบางส่วน และบรรดาผู้ที่ศรัทธา และมีได้อพยพนั้นก็ไม่เป็นหน้าที่แก่พวกเขาแต่อย่าง

²³ “นูเนียฮ์ อิบนุลก็อยยิม มะอะฮ์ ชัรหิฮ์เตาฎีฮ์ อัล-มะกะอิด โดยอิบนุฮิซาม” หน้า 2/461

ใดในการช่วยเหลือพวกเขา จนกว่าพวกเขาจะอพยพและถ้าหากพวกเขาขอให้เจ้าช่วยเหลือในเรื่องศาสนา ก็จำเป็นแก่พวกเจ้าในการช่วยเหลือนั้นนอกจากในการต่อต้าน พวกที่ระหว่างพวกเจ้ากับพวกเขามีสัญญา กันอยู่ และอัลลอฮ์นั้นทรงเห็นในสิ่งที่พวกเจ้ากระทำกัน * และบรรดาผู้ที่ปฏิเสธศรัทธานั้น บางส่วนของพวกเขา ย่อมเป็นผู้ช่วยเหลืออีกบางส่วนหากพวกเขาไม่ปฏิบัติในสิ่งนั้นแล้ว ความวุ่นวายและความเสียหายอันใหญ่หลวงก็จะเกิดขึ้นในแผ่นดิน * และบรรดาผู้ที่ศรัทธา และอพยพ และต่อสู้ในทางของอัลลอฮ์ และ บรรดาผู้ที่ให้ที่พักอาศัย และช่วยเหลือกัน ชนเหล่านี้แหละพวกเขาคือผู้ศรัทธาโดยแท้จริง ซึ่งพวกเขาจะ ได้รับการอภัยโทษ และเครื่องยังชีพอันมากมาย” (สุเราะฮ์อัล-อินฟาาล : 74)

และคำดำรัสของอัลลอฮ์ ญัลละวะอะลา ที่ว่า

﴿لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبَ فَرِيقٍ مِّنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ إِنَّهُ بِهِمْ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١١٧﴾﴾ [التوبة : 117]

ความว่า “แท้จริงอัลลอฮ์ทรงอภัยโทษให้แก่ท่านนบี ชาวมุฮายาญรีน และชาวอันศอรแล้ว ซึ่งเขาเหล่านั้นได้ ปฏิบัติตามเขา (นบี) ในยามคับขันหลังจากที่จิตใจของชนกลุ่มหนึ่งในพวกเขาเกือบจะหันเหออกจากความ จริง แล้วพระองค์ก็ทรงอภัยโทษให้แก่พวกเขา แท้จริงพระองค์นั้นเป็นผู้ทรงเมตตา ผู้ทรงกรุณาอยู่เสมอ” (สุ เราะฮ์อ์ต-เตาบะฮ์ : 117)

และคำดำรัสของอัลลอฮ์ สุบหานะฮ์ ที่ว่า

﴿مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْهًا فَازْرَوْهُ فَاسْتَلْظَمَ فَأَسْوَأَ عَلَى سُوْقِهِ يُعْجَبُ الزُّرَّاعُ لِيَغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارُ وَعَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿٢٩﴾﴾ [الفتح : 29]

ความว่า “มุฮัมมัดเป็นศาสนทูตของอัลลอฮ์ และบรรดาผู้ที่อยู่ร่วมกับเขา เป็นผู้เข้มแข็งกล้าหาญต่อพวก ปฏิเสธศรัทธา เป็นผู้เมตตาสงสารระหว่างพวกเขาเอง เจ้าจะเห็นพวกเขาเป็นผู้รุกข ผู้สุญูด โดยแสวงหาคุณ ความดีจากอัลลอฮ์และความโปรดปราน (ของพระองค์) เครื่องหมายของพวกเขายอยู่บนใบหน้าของพวกเขา เนื่องจากร่องรอยแห่งการสุญูด นั่นคืออุปมาของพวกเขามีอยู่ในอัล-เตวารอต และอุปมาของพวกเขามีอยู่ใน อัล-อินญิล ประหนึ่งเมล็ดพืชที่งอกหน่อหรือกิ่งก้านของมันออกมาแล้วทำให้มันงอกงาม แล้วมันก็เติบโต แข็งแรงและทรงตัวอยู่ได้บนลำต้นของมัน นำความปลื้มปิติมาให้แก่ผู้หว่าน เพื่อที่พระองค์จะก่อความโกรธ แค้นแก่พวกปฏิเสธศรัทธาเพราะพวกเขา (มุสลิมีน) และอัลลอฮ์ทรงสัญญาแก่บรรดาผู้ศรัทธาและกระทำ ความดีทั้งหลายในหมู่พวกเขาว่าจะได้รับการอภัยโทษและรางวัลอันใหญ่หลวง” (สุเราะฮ์อัล-ฟัตหฺ : 29)

และคำดำรัสของอัลลอฮ์ ตะอาลา ที่ว่า

﴿يَوْمَ لَا يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ نُورُهُمْ يَسْعَى بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَتْمِمْ لَنَا نُورَنَا وَاغْفِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٨﴾﴾ [التحریم : 8]

ความว่า “วันที่อัลลอฮ์จะไม่ทรงทำให้หนีและบรรดาผู้ศรัทธาร่วมกับเขาต้องอับยศ แสงสว่างของพวกเขาจะส่องจ้าไปเบื้องหน้าของพวกเขาและทางเบื้องขวาของพวกเขา พวกเขาจะกล่าวว่า ข้าแต่พระเจ้าของเรา ขอพระองค์ได้ทรงโปรดทำให้แสงสว่างของเราอยู่กับเราตลอดไป และทรงยกโทษให้แก่เรา แท้จริงพระองค์ท่านเป็นผู้ทรงอานุภาพเหนือทุกสิ่ง” (สุเราะฮ์ฮุค-ตะหุรีม : 8)

และคำดำรัสของอัลลอฮ์ ตะอาลา ที่ว่า

﴿وَأَعْلَمُوا أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِّنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُّمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْإِيمَانَ وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ إِلَيْكُمُ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ أُولَئِكَ هُمُ الرَّشِدُونَ ﴿٧﴾ فَضَلَّ اللَّهُ مِنَّا اللَّهُ وَنِعْمَةً وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٨﴾﴾ [الحجرات: ٧]

[8]

ความว่า “และพวกเจ้าพึงรู้เถิดว่า ในหมู่พวกเจ้านั้นมีเราะสูลของอัลลอฮ์อยู่ หากเขา (มุฮัมมัด) เชื่อฟังพวกเจ้าในส่วนใหญ่ของกิจการแล้ว แน่นนอนพวกเจ้าก็จะลำบากกัน แต่อัลลอฮ์ทรงให้การศรัทธาเป็นที่รักแก่พวกเจ้า และทรงให้การปฏิเสธศรัทธา และความชั่วช้าและการฝ่าฝืนเป็นที่น่าเกลียดชังแก่พวกเจ้า ชนเหล่านั้นคือพวกที่ดำเนินอยู่ในแนวทางที่ถูกต้อง * มันเป็นคุณธรรมและความโปรดปรานจากอัลลอฮ์ และอัลลอฮ์นั้นเป็นผู้ทรงรอบรู้ ผู้ทรงปรีชาญาณ” (สุเราะฮ์ฮุค-หุญรูด : 7-8)

และคำดำรัสของอัลลอฮ์ ตะอาลา ที่ว่า

﴿لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَّنْ أَنْفَقَ مِن قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَتْلَ أَوْلِيَّتِكَ أَعْظَمَ دَرَجَةً مِّنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِن بَعْدِ وَقَتْلُوا وَلَا وَعَدَ اللَّهُ الْخَائِبِينَ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٠﴾﴾ [الحديد: 10]

ความว่า “ในหมู่พวกเจ้านั้นมีผู้บริจาคและได้ต่อสู้ (ในทางของอัลลอฮ์) ก่อนการพิชิต (นครมักกะฮ์) ชนเหล่านั้นย่อมมีฐานะสูงกว่าบรรดาผู้บริจาคและต่อสู้ (ในทางของอัลลอฮ์) หลังการพิชิต (นครมักกะฮ์) และอัลลอฮ์ทรงสัญญาความดีงาม (สวนสวรรค์) แก่ทั้งสองฝ่าย และอัลลอฮ์นั้นทรงรอบรู้อย่างละเอียดในสิ่งที่พวกเจ้ากระทำ” (สุเราะฮ์ฮุค-หะดีด : 10)

และคำดำรัสของอัลลอฮ์ ตะอาลา ที่ว่า

﴿قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَامٌ عَلَىٰ عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَىٰ ۗ اللَّهُ خَيْرٌ مَّا يُشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾﴾ [النمل: 59]

ความว่า “จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) บรรดาการสรรเสริญเป็นสิทธิของอัลลอฮ์ และความศานติงมีแต่ปวงบ่าวของพระองค์ ผู้ซึ่งพระองค์ทรงคัดเลือกแล้ว อัลลอฮ์ดีกว่าหรือสิ่งที่พวกเขาตั้งเป็นภาคี (เจวีด)” (สุเราะฮ์อัน-นัมล : 59) ซึ่งพวกเขาเหล่านี้คือบรรดาเศาะหาบะฮ์ของท่านนบีมุฮัมมัด คืออัลลัลลอฮ์อะลัยฮิวะสَّلَام ตามการอธิบายของท่านอิมามอิบนุอับบาส เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ และท่านอับ-เฮารี เราะหิมะฮุสสลอฮุ²⁴

และคำดำรัสของอัลลอฮ์ ตะอาลา ที่ว่า

²⁴ ดูใน “ตีฟฮ์ อัลกุรอาน อัล-อะซิม โดยอิมามอะฮ์มัด” หน้า 10/418 และ “ฟัตหุ อัล-เกาะฮ์” หน้า 4/195

﴿ كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ ﴾ [آل عمران: 110]

ความว่า “พวกเจ้านั้น เป็นประชาชาติที่ดีเยี่ยมซึ่งถูกให้อุบัติขึ้นสำหรับมนุษยชาติ โดยที่พวกเจ้าใช้ให้ปฏิบัติสิ่งที่ชอบ และห้ามมิให้ปฏิบัติสิ่งที่ไม่ชอบ และศรัทธาต่ออัลลอฮ์” (สุเราะฮ์อฮาล อิมรอน : 110) การอ้างอิงหลักฐานนี้มีความชัดเจนอย่างมาก เพราะไม่ว่าพวกเขาคือกลุ่มคนที่ถูกระบุในอายะฮ์นี้เป็นการเฉพาะ หรือเป็นการหมายรวมถึงประชาชาตินี้ทั้งหมด พวกเขาก็เป็นกลุ่มคนแรกๆ ที่อยู่ในอายะฮ์นี้แล้ว

และคำดำรัสของอัลลอฮ์ ตะอาลา ที่ว่า

﴿ وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا ﴾ [البقرة: 143]

ความว่า “และในทำนองเดียวกัน เราได้ให้พวกเจ้าเป็นประชาชาติที่เป็นกลาง เพื่อพวกเจ้าจะได้เป็นสักขีพยานแก่มนุษยทั้งหลาย และเราะสูลก็จะเป็นสักขีพยานแก่พวกเจ้า” (สุเราะฮ์อัล-บะเกาะฮ์อะฮ์ : 143)

การอ้างอิงหลักฐานนี้ก็เชกเช่นการอ้างอิงก่อนหน้านี้ ยิ่งกว่านั้นทุกๆ อายะฮ์ และทุกๆ หะดีษที่กล่าวถึงความดีเลิศในด้านต่างๆ ของประชาชาตินี้ แน่แน่นอนว่ากลุ่มคนแรกและกลุ่มคนที่สมควรที่สุดที่จะอยู่ในการกล่าวถึงนั้นคือบรรดาเศาะหาบะฮ์ของท่านนบีมุฮัมมัด คืออัลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสَّلَام

ในจำนวนหลักฐานที่มาจากสุนนะฮ์ของท่านนบี คืออัลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสَّلَام นั้น คือคำกล่าวของท่านนบี คืออัลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสَّلَام ที่ว่า

﴿الْجُومُ أَمَنَةٌ لِلسَّمَاءِ، فَإِذَا ذَهَبَتِ الْجُومُ أَتَى السَّمَاءَ مَا تُوعَدُ، وَأَنَا أَمَنَةٌ لِأَصْحَابِي، فَإِذَا ذَهَبَتْ أَتَى أَصْحَابِي مَا يُوعَدُونَ، وَأَصْحَابِي أَمَنَةٌ لِأُمَّتِي، فَإِذَا ذَهَبَ أَصْحَابِي أَتَى أُمَّتِي مَا يُوعَدُونَ﴾

ความว่า “ดวงดาวคือสิ่งที่คอยให้ความคุ้มครองแก่ชั้นฟ้า ซึ่งเมื่อใดก็ตามที่ดวงดาวได้จากไป ก็จะมีสิ่งเกิดขึ้นกับชั้นฟ้าตามที่ถูกสัญญาไว้ และตัวฉันนั้นคือสิ่งที่คอยให้ความคุ้มครองบรรดาเศาะหาบะฮ์ของฉัน ซึ่งเมื่อใดก็ตามที่ฉันได้จากไป ก็จะมีสิ่งเกิดขึ้นกับบรรดาเศาะหาบะฮ์ของฉันตามที่ถูกสัญญาไว้ และบรรดาเศาะหาบะฮ์ของฉันคือสิ่งที่คอยให้ความคุ้มครองประชาชาติของฉัน ซึ่งเมื่อใดก็ตามที่บรรดาเศาะหาบะฮ์ของฉันได้จากไป ก็จะมีสิ่งเกิดขึ้นกับประชาชาติของฉันตามที่ถูกสัญญาไว้”²⁵

ท่านอับดุล-อับบาส อัล-กูฎฎบี ได้กล่าวว่า “หมายถึง トラบใดที่เศาะหาบะฮ์ของท่านนบียังคงมีชีวิต ศาสนาก็จะยังคงดำรงอยู่ สัจธรรมก็จะยังคงปรากฏ ชัยชนะก็จะยังคงมีเหนือศัตรู แต่เมื่อใดที่เศาะหาบะฮ์ของท่านนบีได้จากไป อารมณเฝ้าต่ำก็จะมาครอบงำแทน การสนับสนมกับบรรดาศัตรูก็จะเกิดขึ้น และความรู้ความเข้าใจในเรื่องศาสนาก็จะค่อยลดลงไปเรื่อยๆ โดยที่มันจะหวนกลับไปสู่จุดต่ำสุดกระทั่งไม่มีผู้ใดหลงเหลือบนหน้าแผ่นดินนี้ที่จะกล่าวคำว่า อัลลอฮ์ อัลลอฮ์ และนั่นคือสิ่งที่ท่านนบีได้สัญญาไว้ว่าจะเกิดขึ้นกับประชาชาติของท่าน และอัลลอฮ์ ตะอาลา เท่านั้นที่ทรงรู้ดีเยี่ยม”²⁶

²⁵ บันทึกโดยมุสลิม หมายเลข 2531

²⁶ “อัล-มุฟฮิม” หน้า 6/485

และคำกล่าวของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ที่ว่า

«لَا تَسُبُّوا أَصْحَابِي، فَلَوْ أَنَّ أَحَدَكُمْ أَنْفَقَ مِثْلَ أُحُدٍ، ذَهَبًا مَا بَلَغَ مُدًّا أَحَدِهِمْ، وَلَا نَصِيفَهُ»

ความว่า “พวกท่านอย่าได้ด่าทอเศาะหาบะฮ์ของฉัน เพราะแท้จริงหากแม้ว่าคนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านได้บริจาคทองคำมากมายเทียบเท่าเขาอูหุด ก็มีอาจได้รับผลบุญเทียบเท่าการบริจาคเพียงหนึ่งอุ้งมือของพวกเขา หรือแม้แต่ครั้งอุ้งมือก็ตาม”²⁷

ท่านอับ-ซอฮานี เราะหิมะฮุลลอฮุ ได้นำเสนอมุมมองต่อหะดีษบทนี้ได้อย่างยอดเยี่ยมว่า “ถ้าหากผลบุญการบริจาคทองคำของเศาะหาบะฮ์รุ่นท้ายๆ คนหนึ่งที่ถูกกล่าวถึงในหะดีษนี้ นั่น ยังมีอาจได้รับผลบุญเทียบเท่าการบริจาคเพียงหนึ่งอุ้งมือของเศาะหาบะฮ์รุ่นแรกๆ หรือแม้แต่ครั้งอุ้งมือได้ ดังนั้น ก็ไม่ต้องไปคาดคิดว่าการบริจาคทองคำมากมายเทียบเท่าเขาอูหุดของคนในยุคเรานั้น จะเทียบเท่าการบริจาคเพียงธัญพืชเมล็ดเดียวของพวกเขา หรือแม้แต่ครั้งเมล็ดได้”²⁸

และคำกล่าวของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ที่ว่า

«خَيْرُ النَّاسِ قَرْنِي ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ»

ความว่า “ผู้ที่มีความประเสริฐที่สุด คือผู้ที่มีชีวิตอยู่ในยุคของฉัน (เศาะหาบะฮ์) รองลงมาคือผู้ที่มาหลังจากพวกเขาเหล่านั้น และรองลงมาอีกคือผู้ที่มาหลังจากนั้น”²⁹

นี่คือการรับรองความน่าเชื่อถือและเป็นการพรรณนาถึงคุณลักษณะที่ดีงาม (ของบรรดาเศาะหาบะฮ์) ซึ่งผู้ที่กล่าวมานั้นจะไม่เอ่ยคำกล่าวใดที่มาจากอารมณ์ใฝ่ต่ำ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ดังนั้น จะมีการรับรองความน่าเชื่อถือใดที่จะยิ่งใหญ่กว่านี้อีก

ท่านอิบน์มุสอูด เราะหิมะฮุลลอฮุ ยังได้พรรณนาถึงคุณลักษณะของบรรดาเศาะหาบะฮ์ของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ไว้อีกว่า ซึ่งมีรายงานเช่นเดียวกันนี้จากท่านอิบน์อุมร์³⁰ และจากท่านอัล-หะสัน อัล-บัสรี³¹ ขออัลลอฮุทรงพึงพอพระทัยให้แก่พวกเขาเหล่านั้น พวกเขาได้กล่าวว่า “ผู้ใดที่ต้องการทำตามแบบอย่างที่ดี เขาก็จะทำตามแบบอย่างที่ดีของผู้ที่ได้ตายไปแล้วเกิด เพราะผู้ที่มีชีวิตนั้นไม่สามารถที่จะรับประกันสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับเขาได้ พวกเขาเหล่านั้นคือเศาะหาบะฮ์ของท่านนบีมุฮัมมัด ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ขอสาบานต่ออัลลอฮุ พวกเขาเป็นประชาชาติที่ดีที่สุด เป็นผู้ที่มีหัวใจบริสุทธิ์ที่สุด มีความรู้ที่ลึกซึ้งที่สุด และเป็นผู้มีความลำบากน้อยที่สุดในการนับถือหรือปฏิบัติคำสั่งใช้ของศาสนา เป็นกลุ่มชนที่อัลลอฮุได้ทรงเลือกให้เป็นสาวกของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม และทำการสืบทอดศาสนาของ

²⁷ บันทึกโดยอัล-บุคอรีย์ หมายเลข 3673 และมุสลิม หมายเลข 2540

²⁸ “อิรชาด อัล-สาอิด อิลลา ตะลาอิล อัล-มะสาอิด มะอะฮ์-เราะฮะสาอิล อัล-สะละฟียะฮ์” หน้า 45

²⁹ บันทึกโดยอัล-บุคอรีย์ หมายเลข 2652 และมุสลิม หมายเลข 2533

³⁰ บันทึกโดยอับดุลอัยม์ ใน “หิลยะฮ์ อัล-เอาลียาฮ์” หน้า 1/305

³¹ บันทึกโดยอับดุลอับดุลบาร ใน “ญามิอุ บะยาน อัล-อิลมุ วะฟิฎลิฮ์” หน้า 2/195

พระองค์ ดังนั้น ท่านทั้งหลายจงเรียนรู้ความประเสริฐของพวกเขาเกิด และจงเจริญรอยตามความประพฤติอันดีงามของพวกเขา และจงยึดมั่นในสิ่งที่พวกเขาสามารถที่จะปฏิบัติได้ไม่ว่าจะในเรื่องจรรยา มารยาทของพวกเขา และในเรื่องศาสนาของพวกเขา พวกเขาคือบรรดาผู้ที่ดำรงอยู่บนทางนำที่เที่ยงธรรม”³²

ท่านอับดุลมุ อัด-ดानी เราะหิมะฮ์ลลอฮ์ ได้กล่าวว่า
เศาะหาบะฮ์ทุกท่านล้วนเป็นคนดี
พวกเขาถูกคัดสรรให้นำคนดีทั้งหลาย
พระเจ้าของพวกเขาได้ให้ความโปรดปรานแก่พวกเขา
และให้ความประเสริฐและฐานะอันมีเกียรติแก่พวกเขาเป็นการเฉพาะ³³

ดังนั้น หากได้พิจารณาด้วยความเป็นธรรมในความมั่งคั่งของคุณลักษณะของพวกเขาและความสูงส่งของฐานะอันมีเกียรติของพวกเขา เราะหิมะฮ์ลลอฮ์อันฮุม ก็พบว่าพวกเขาเหล่านั้นได้นำหน้าในเรื่องความรู้ความเข้าใจ ความยุติธรรม การนิยาส และคุณงามความดีทั้งหลาย พวกเขาได้นำหน้าในเรื่องเหล่านี้เหนือกลุ่มชนก่อนหน้าพวกเขา และได้นำหน้ากลุ่มชนที่มาหลังจากพวกเขา โดยที่พวกเขาได้ครอบครองสถานะอันสูงส่งนี้ตลอดไป และพวกเขาได้อยู่เหนือกลุ่มชนต่างๆ ทั้งหมด พวกเขาคือสาเหตุที่ทำให้อิสลามมาถึงพวกเรา และเป็นสาเหตุของความรู้อันสูงส่งและทางนำทั้งหลาย ซึ่งมันเป็นสาเหตุที่ทำให้ได้รับความผาสุกและความสำเร็จ ซึ่งประชาชาตินี้ได้รับมรดกจากความรู้ของพวกเขา ความยุติธรรมของพวกเขา และการนิยาสของพวกเขาตราบนานถึงวันกิยามะฮ์ ดังนั้น จึงไม่มีใครใดจากประชาชาตินี้ที่จะได้รับความรู้ที่ยังประโยชน์เว้นแต่ต้องผ่านการเรียนรู้จากพวกเขาและด้วยกับวิธีการที่พวกเขาได้เรียนรู้ และไม่มีพื้นที่ใดบนโลกใบนี้ได้สงบสุข นอกจากสาเหตุที่มาจากการนิยาสของพวกเขา และการพิชิตเมืองต่างๆ ของพวกเขา และไม่มีผู้นำหรือผู้ตัดสินคนใดที่มีความยุติธรรมและชี้ทางที่ถูกต้องเว้นแต่พวกเขาคือสาเหตุนำสิ่งเหล่านั้นมา พวกเขาคือกลุ่มชนที่พิชิตเมืองด้วยคมดาบ แต่พิชิตหัวใจด้วยพลังแห่งศรัทธา พวกเขาได้บริหารบ้านเมืองด้วยความยุติธรรม และบริหารหัวใจด้วยความรู้และทางนำ ซึ่งพวกเขาจะได้รับผลบุญเท่ากับผลบุญของคนในประชาชาตินี้จนถึงวันกิยามะฮ์ได้รับ รวมถึงผลบุญของการทำงานที่พวกเขาได้ทำเป็นการเฉพาะ มหาบริสุทธิ์ยิ่ง ผู้ทรงมอบความประเสริฐและความเมตตาแก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์เป็นการเฉพาะ³⁴

ท่านชัยคุลอิสลาม (อิบน์ฮัยมีเยฮ์) เราะหิมะฮ์ลลอฮ์ ได้กล่าวถึงสิทธิของพวกเขาได้อย่างยอดเยี่ยมที่สุด ท่านได้กล่าวว่า “ผู้ใดที่พินิจมองดูเรื่องราวของคนกลุ่มหนึ่งด้วยความรู้และความเข้าใจที่ลึกซึ้ง และสิ่งที่อัลลลอฮ์ได้โปรดปรานให้พวกเขาได้รับความประเสริฐต่างๆ เขาจะรู้อย่างมั่นใจว่าพวกเขาเหล่านั้นคือกลุ่ม

³² บันทึกลงโดยอับดุลบิลาล ในอ้างอิงก่อนหน้า หน้า 2/195-196

³³ “อัล-อุมมุลมุฮัมมาฮ์ อัด-ดุญญะฮ์ อัด-มุฮัมมาฮ์ อัด-มุฮัมมาฮ์ อัด-มุฮัมมาฮ์ อัด-มุฮัมมาฮ์ อัด-มุฮัมมาฮ์” หน้า 189 บทกลอนที่ 571-572

³⁴ “ญะฮ์ริก อัล-ฮิจญะฮ์” หน้า 648

ชนที่ดีเลิศที่สุดหลังจากบรรดานบี ซึ่งไม่เคยมีผู้ใดและจะไม่มีผู้ใดเหมือนพวกเขา พวกเขาคือกลุ่มชนที่ดีเลิศสุดของประชาชาตินี้ ซึ่งเป็นประชาชาติที่ดีเลิศและมีเกียรติที่สุด ณ ที่อัลลอฮ์เหนือประชาชาติทั้งหลาย”³⁵

และเนื่องด้วยความประเสริฐที่สูงส่งและฐานะอันมีเกียรตินี้เองจึงทำให้ชาวอะฮ์ลุลสุนนะฮ์ วัลญะมาอะฮ์ต่างเห็นพ้องกันว่าบรรดาเศาะหาบะฮ์ทุกคนมีความน่าเชื่อถือ (อูดูล) และไม่มีใครสักคนที่มีความบกพร่อง (มัจญูรฺ) ซึ่งอัลลอฮ์ได้ขจัดสิ่งที่เกิดขึ้นแก่พวกเขาไม่ว่าจะเป็นการกล่าวถึงพวกเขาในแง่ที่ไม่ดีหรือการตำหนิตำหนิพวกเขา ดังนั้นพวกเขาทุกคนจึงเป็นแกนนำที่คอยขับเคลื่อนศาสนา ซึ่งนี่เป็นสิ่งที่รู้กันดีว่าอัลลอฮ์ทรงเลือกสรรพวกเขาและพระองค์ทรงแจ้งถึงความบริสุทธิ์ของพวกเขา โดยที่พวกเขาคือกลุ่มชนที่ดีเลิศที่สุดแห่งยุคต่างๆ และเป็นประชาชาติที่ดีเลิศที่สุดที่ถูกอุบัตินอกมาเพื่อมนุษยชาติ ดังนั้น จึงไม่มีผู้ใดที่จะเปรียบเหมือนกับผู้ที่อัลลอฮ์ทรงพึงพอพระทัยให้เขาได้คบหาเป็นมิตรและช่วยเหลือเกื้อกูลท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ดังนั้น จึงไม่มีการรับรองใดที่ดียิ่งกว่านี้ และไม่มีการมอบความน่าเชื่อถือใดที่สมบูรณ์ยิ่งกว่านี้อีกแล้ว

ท่านอิบนุอับดุลบาร เราะหิมะฮ์อัลลอฮ์ ได้กล่าวว่า “ถ้าเป็นเศาะหาบะฮ์ เราะหิมะฮ์อัลลอฮ์อันฮุม ถือเป็นการมากพอแล้วที่เราจะศึกษาสถานภาพของพวกเขา (กล่าวคือไม่ต้องศึกษาอะไรให้มาก) เพราะเป็นมิติเอกฉันท์ของกลุ่มชนแห่งสัจธรรมจากบรรดาผู้ศรัทธา –พวกเขาคือชาวอะฮ์ลุลสุนนะฮ์ วัลญะมาอะฮ์- ว่าพวกเขา (บรรดาเศาะหาบะฮ์) ทุกคนนั้นมีความน่าเชื่อถือ (อูดูล)”³⁶

ดังที่กลอนบทหนึ่งได้กล่าวว่า

พวกเขาทุกคนคือกลุ่มชนที่ดีและมีความยำเกรง

สมควรแล้วที่ (พวกเขา) จะได้รับสิ่งนั้น และทุกๆ ความดีงามก็คู่ควรแก่พวกเขา³⁷

ประการที่สาม มีความเชื่อมั่นในระดับความประเสริฐของพวกเขาตามที่มีระบุในหลักฐานต่างๆ

ชาวอะฮ์ลุลสุนนะฮ์ วัลญะมาอะฮ์ได้ยืนยันว่าบรรดาเศาะหาบะฮ์ทุกคนมีความประเสริฐ แต่พวกเขามีระดับความประเสริฐที่แตกต่างกันไป ทำให้เศาะหาบะฮ์บางคนจึงมีความประเสริฐเหนือบางคน โดยไม่ทำให้เศาะหาบะฮ์ที่มีความเสริฐน้อยกว่าบกพร่องแต่อย่างใด

ดังนั้นเศาะหาบะฮ์ที่มีความประเสริฐที่สุดคือ เศาะหาบะฮ์ทั้งสิบท่านที่ได้รับข่าวดีว่าเป็นชาวสวรรค์ พวกเขาคือเคาะลีฟะฮ์ อับ-รอฮิมนทั้งสี่ท่าน ได้แก่ ท่านอับูบักร์ ท่านอุมร์ ท่านอุษมาน และท่านอลี เราะหิมะฮ์อัลลอฮ์อันฮุม ส่วนหกท่านที่เหลือนั้นได้รวมอยู่ในคำกล่าวของท่านอิบนุ อับิดาอูด ใน “หาอียะฮ์” ของท่าน ว่า

สะอีด, สะอูด, อิบนุเอาฟ และฎ็อลหะฮ์

³⁵ “มัจญูมูฮ์ อัล-พะตาวา อัล-วาสิฎียะฮ์” หน้า 3/103

³⁶ “อัล-อิสตีอาบ” หน้า 1/19

³⁷ “เกาะศ็ิตะฮ์ อับิมัรวาน อับดุลมะลิก บินอิติร็ส อัล-ญะฮาลีย์ ฟิ อัล-อาดาบ วัล-สุนนะฮ์” หน้า 58 บทกลอนที่ 124

อีกทั้งอามิร ผู้ตราครุฑและอัส-ซุบัยรผู้ได้รับการชื่นชม³⁸

ซึ่งผู้ที่ประเสริฐที่สุดในสิบท่านนั้นคือ เคาะลีฟะฮ์ทั้งสี่ โดยเรียงลำดับความประเสริฐตามลำดับของการเป็นเคาะลีฟะฮ์³⁹

จงเป็นมิตรกับบรรดาเคาะหาบะฮุของท่านนี้และวงศ์วานของท่าน

จงเผยแพร่ความดีงามของพวกท่านทุกคนและทำให้มันขจรกระจายไป

จงสนับสนุนพวกเขาด้วยความรักที่เต็มเปี่ยมและจงเชิดชู

ท่านอับูบักร์และอุมร์ในทุกๆ ความประเสริฐและความสมบูรณ์

และถัดจากทั้งสองนั้นคือท่านอุษมานแล้วท่านอลี

ซึ่งเป็นวีรบุรุษที่อุทิศตนในสมรภูมิที่มีความกระหึ่มกระเจิง⁴⁰

ไม่มีข้อสงสัยใดๆ ว่าสถานะของท่านอับูบักร์กับท่านอุมร์ในศาสนาอิสลามนั้นถือเป็นสถานะที่มีความสูงส่งที่สุด ซึ่งทั้งสองท่านคือบุคคลที่ดีเลิศที่สุดของประชาชาตินี้หลังจากท่านนบีของเขา คือลัลลลอฮุอะละยฮิวะสัลลัม ใช้แต่เท่านั้นท่านทั้งสองยังเป็นมนุษย์ที่ประเสริฐที่สุดหลังจากบรรดานบี อย่างไรก็ตามท่านอับูบักร์นั้นมีสถานะเหนือกว่าเมื่อเทียบระหว่างท่านทั้งสอง เราะฎิยัลลอฮุอันฮุมมา

ถือเป็นสิ่งที่ดียิ่งที่จะยกคำกล่าวของท่านอับูญะอ์ฟัร อัล-บากิร ผู้นำคนสำคัญของวงศ์วานของท่านนบี เราะหิมะฮุสสลอฮุ ะเราะฎิยะอันฮุ- ซึ่งท่านได้กล่าวว่า “ผู้ใดที่ไม่รู้ถึงความประเสริฐของท่านอับูบักร์และท่านอุมร์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุมมา แน่อนเขาได้โง่เขลาต่อสุนนะฮุของท่านนบีแล้ว”⁴¹

ท่านอัส-ซะอูบิ เราะหิมะฮุสสลอฮุ ได้กล่าวว่า “การรักต่อท่านอับูบักร์และท่านอุมร์ และการรู้ถึงความประเสริฐของทั้งสองท่านนั้นคือส่วนหนึ่งจากสุนนะฮุ”

และรองจากเคาะหาบะฮุทั้งสิบท่านที่ได้รับการแจ้งข่าวดีนั้น คือชาวบะดร์ ถัดจากนั้นเป็นชาวอุหุด แล้วต่อด้วยชาวบัยอะฮุ อ์ร-ริฎวาน

และนี่คือสิ่งที่บรรดานักวิชาการได้ให้ทัศนะไว้ เช่นท่านอิบนุกะษีร⁴², ท่านอิบนุอัศ-เศาะลาหุ⁴³, และท่านอัน-นะวะวี⁴⁴

แต่ก็มีนักวิชาการบางท่านที่ถือว่าชาวบัยอะฮุ อ์ร-ริฎวานมีความประเสริฐกว่าชาวอุหุด⁴⁵

³⁸ มัซฮุมะฮุ อิบน์ อับดุลอูด อัล-หาอียะฮุ มะอะ ชัรหิยา อัด-ตุหฟะฮุ อัล-สะเนียะฮุ- หน้า 9

³⁹ และนี่คือสิ่งที่ชาวอะฮ์ลุลสุนนะฮุ วัลญะมาอะฮุได้ยืนยันกัน ดูใน “มััจญมูฮ์ อัล-ฟะตาวา” หน้า 3/162 และดูใน “อัล-อิสตีอาบ” หน้า 3/1117-1118

⁴⁰ “เกาะศิเศฮุ อิมัรวาน อับดุลมะลิก บินฮิดริส อัล-ญะซาอิรี ฟิ อัล-อาดาบ วัล-สุนนะฮุ” หน้า 57 บทกลอนที่ 116-118

⁴¹ “อัล-หุญญะฮุ ฟิบายาน อัล-มะหัจญะฮุ ะซัรหุ อะกิดะฮุ อะฮ์ลุลสุนนะฮุ” หน้า 2/350

⁴² ดูใน “อัล-บาอิช อัล-หะษีษ” หน้า 183

⁴³ ดูใน “มุ๊กอดิมะฮุ อิบน์ อัศ-เศาะลาหุ” หน้า 1/264-265

⁴⁴ ดูใน “อัด-ตักريب วัต-ตัยสิร ลิมะอูริฟะฮุ สุนนะฮุ อัล-บะซัร อัน-นะซีร” หน้า 93

⁴⁵ เช่นท่านอัล-สะฟารินี ในหนังสือ “ลอะวามิฮุ อัล-อันวาร อัล-บะซียะฮุ” หน้า 2/371-372

และก็มีนักวิชาการบางท่านที่กล่าวว่าถัดจากชาวอุหนฺุดนั้น คือเศาะหาบะฮ์กลุ่มที่ยืนหยัดในสงคราม อัล-อะหฺซาบ ถัดจากนั้นก็เป็นผู้รับอิสลามช่วงแรกๆ นั้นประเสริฐกว่าผู้รับอิสลามในช่วงหลังๆ

ชาวอะฮฺลุลสุนนะฮ์ วาลญะมาอะฮ์ เชื่อว่าโดยภาพรวมแล้วชาวมุฮำหมัดรีนมีความประเสริฐกว่าชาวอันศ็อร⁴⁶ เฉกเช่นที่เชื่อว่าผู้รับอิสลามช่วงแรกๆ นั้นประเสริฐกว่าผู้รับอิสลามในช่วงหลังๆ

สำหรับเศาะหาบียะฮ์ (เศาะหาบะฮ์ที่เป็นผู้หญิง) เราะฎิยัลลอฮุอันฮุน นั้น ผู้ที่ประเสริฐที่สุดในหมู่พวกนางมีอยู่สามท่าน ได้แก่ ท่านหญิงเคาะดีญะฮ์, ท่านหญิงฟาฏิมะฮ์, และท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุน

ท่านชัยคุลอิสลาม อิบฺนุอัล-อับบาส อิบฺนุตัยมียะฮ์ เราะอะหิมะฮ์ซุลลอฮ์ ได้กล่าวว่า “ผู้หญิงที่ประเสริฐที่สุดในประชาชาตินี้คือ ท่านหญิงเคาะดีญะฮ์, ท่านหญิงอาอิชะฮ์ และท่านหญิงฟาฏิมะฮ์ ส่วนผู้ใดจะประเสริฐกว่านั้นยังเป็นที่ขัดแย้งและมีรายละเอียดของมันอยู่”⁴⁸

สมควรที่จะเน้นย้ำตรงนี้ว่า บรรดานักวิชาการต่างเห็นพ้องกันว่า “เศาะหาบะฮ์ทุกๆ ท่านจะมีความประเสริฐยิ่งกว่าทุกๆ คนที่มาหลังจากเศาะหาบะฮ์”⁴⁹ ซึ่งจะมีการขัดแย้งในเรื่องนี้อีกได้อย่างไรในเมื่อพวกเขาคือกลุ่มชนที่ได้รับโอกาสพบเจอท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม พวกเขาคือกลุ่มชนที่หากแม้ว่าคนหนึ่งคนใดในหลังจากพวกเขาได้บริจาคทองคำมากมายเทียบเขาอุหนฺุด ก็มีอาจได้รับผลบุญเทียบเท่าการบริจาคเพียงหนึ่งอั่งมูของพวกเขา หรือแม้แต่ครั้งอั่งมูก็ตาม แล้วลองเทียบการละหมาดของพวกเขา การญิฮาดของพวกเขา และการงานทั้งหลายของพวกเขา ?

และจะมีการขัดแย้งในเรื่องนี้อีกได้อย่างไรในเมื่อพวกเขาคือกลุ่มชนที่อัลลอฮ์กล่าวถึงสิทธิของพวกเขาว่า

﴿أُولَئِكَ هُمُ الرَّشِيدُونَ ﴿٧﴾﴾ [الحجرات: ٧]

ความ “ชนเหล่านั้นคือพวกที่ดำเนินอยู่ในแนวทางที่ถูกต้อง ” (สุเราะฮ์อัล-หุญรอต : 7)

และ

﴿وَكَلَّا وَعَدَّ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ ﴿١٠﴾﴾ [الحديد: ١٠]

ความว่า “และอัลลอฮ์ทรงสัญญาความดีงาม (สวนสวรรค์) แก่ทั้งสองฝ่าย” (สุเราะฮ์อัล-หะดีดี : 10)

แล้วจะมีการขัดแย้งในเรื่องนี้อีกได้อย่างไรในเมื่อท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวถึงพวกเขาว่า

«خَيْرُ النَّاسِ قَرْنِي»

⁴⁶ เช่นอัล-หะกะมี ในหนังสือ “มะฮฺริจญ์ อัล-เกาะบูล” หน้า 2/371-372

⁴⁷ ดูใน “ละวามิอุ อัล-อันวาร อัล-บะฮียะฮ์” หน้า 2/372

⁴⁸ “มััจญมุอุ อัล-ฟะดาวา” หน้า 2/481

⁴⁹ ดูใน “ฟิตหุ อัล-บารี” หน้า 7/7

ความว่า “ ผู้ที่มีความประเสริฐที่สุด คือผู้ที่มีชีวิตอยู่ในยุคของฉัน (หมายถึง บรรดาเศาะหาบะฮ์) ”⁵⁰

ท่านอัล-มุอาฟา บินอิมรอน เราะหิมะฮ์ลุลลอฮ์ ฎุกลามว่า “ท่านอุมร์ บินอัล-ดุกอะซีซ เทียบได้กับท่าน มุอาวียะฮ์ บินอบีสุฟยาน หรือไม่ ?” ทำให้ท่าน (อัล-มุอาฟา) โกรธอย่างมาก ท่านจึงกล่าวว่า “อย่าเทียบ ผู้ใดกับบรรดาเศาะหาบะฮ์ของท่านเราะฮ์ลุลลอฮ์ คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะสَّلَام สำหรับท่านมุอาวียะฮ์นั้น ท่านเป็นเศาะหาบะฮ์ของท่านนบี เป็นเครือญาติ (ผ่านการแต่งงาน) กับท่านนบี เป็นผู้ฉบับบันทึกและเป็น เลขาของท่านนบีในการรับวะฮยูของอัลลอฮ์”⁵¹

มีคนถามท่านอิมามอะหมัด เราะหิมะฮ์ลุลลอฮ์ว่า “สามารถที่จะเทียบผู้ใดกับเศาะหาบะฮ์ของท่านนบี คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะสَّلَام หรือไม่ ?” ท่านได้ตอบว่า “ขอความคุ้มครองต่ออัลลอฮ์ให้ห่างไกลจากมัน” มีคนถามอีกว่า “ท่านมุอาวียะฮ์มีความประเสริฐกว่าท่านอุมร์ บินอัล-ดุกอะซีซหรือไม่ ?” ท่านได้ตอบว่า “ใช่ แล้ว ขอสาบานด้วยกับลมหายใจของฉันที่ยังมีอยู่” เพราะท่านนบี คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะสَّلَام ได้กล่าวว่า

« خَيْرُ النَّاسِ قَرْنِي »

ความว่า “ ผู้ที่มีความประเสริฐที่สุด คือผู้ที่มีชีวิตอยู่ในยุคของฉัน (หมายถึง เศาะหาบะฮ์) ”⁵²

ท่านอิมามอะหมัดได้กล่าวอีกว่า “เศาะหาบะฮ์ที่มีความเสริฐน้อยที่สุดในหมู่พวกเขา คือผู้ที่มีความ ประเสริฐที่สุดในยุคต่างๆ ที่ไม่ได้เห็นท่านนบี ถึงแม้ว่าพวกเขา (ที่มีชีวิตในยุคต่างๆ นั้น) จะไปพบอัลลอฮ์ ด้วยการปฏิบัติในทุกการงานก็ตาม”⁵⁴

หากมีคนถามว่า จะอธิบายอย่างไรกับคำกล่าวของท่านนบี คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะสَّلَام ที่ว่า

« فَإِنَّ مِنْ وِرَائِكُمْ أَيَّامَ الصَّبْرِ، الصَّبْرُ فِيهِ مِثْلُ قَبْضِ عَلَى الْجُمْرِ، لِلْعَامِلِ فِيهِمْ مِثْلُ أَجْرِ خَمْسِينَ رَجُلًا يَعْمَلُونَ مِثْلَ عَمَلِهِ، قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَجْرُ خَمْسِينَ مِنْهُمْ؟ قَالَ: «أَجْرُ خَمْسِينَ مِنْكُمْ»

ความว่า “จะมีขึ้นภายหลังจากพวกท่านอย่างแน่นอน ซึ่งช่วงเวลาของการอดทนนั้นเสมือนการกำถ่านหิน ร้อน ซึ่งสำหรับคนที่ทำอะมัลในช่วงเวลานั้นจะได้รับผลบุญเสมือนของชายห้าสิบคนที่ทำการงานเหมือนที่ พวกท่านได้ทำ” เศาะหาบะฮ์ท่านหนึ่งได้ถามว่า “โอ้ท่านเราะฮ์ลุลลอฮ์ ผลบุญของชายห้าสิบคนจากในหมู่ พวกเขาใช่ไหม ?” ท่านนบีได้ตอบว่า “เป็นผลบุญของชายห้าสิบคนในหมู่พวกท่าน”⁵⁵

คำตอบคือ มันเป็นความประเสริฐในเรื่องที่เฉพาะ ไม่ได้หมายถึงความประเสริฐโดยทั้งหมด ด้วย เหตุนั้นผลบุญของการอดทนในช่วงเวลาข้างต้นมีความประเสริฐยิ่งกว่าผลบุญของความอดทนของเศาะ

⁵⁰ บันทึกโดยอัล-บุคอรีย์ หมายเลข 2652 และมุสลิม หมายเลข 2533

⁵¹ ดูใน “ตารีค มะดீนะฮ์ ดิมชุก” หน้า 9/208

⁵² บันทึกโดยอัล-บุคอรีย์ หมายเลข 2652 และมุสลิม หมายเลข 2533

⁵³ ดูใน “อัล-สุนนะฮ์ โดย อัล-ค็อลลาล” หน้า 2/435

⁵⁴ “ซัรหฺ อุกุล อิดติกอต อะฮฺลิสสุนนะฮ์ วัลญะมาอะฮ์ โดยอัล-ลาละกาฮ์” หน้า 1/160

⁵⁵ บันทึกโดยอัล-ติรมิซีย์ หมายเลข 3058, ออบิดาวูด หมายเลข 4341 และอิบนุนาญะฮ์ หมายเลข 4014 ซึ่งชัยคุอัล-อัลบานีกักล่าวว่าเป็นหะดีษที่ เศาะฮิหฺ ใน “อัล-ลิลลิลละฮ์ อัล-เศาะฮิหะฮ์” หมายเลข 494

หาบะฮ์ห้าสิบท่าน สรุปคือ มันเป็นความประเสริฐเฉพาะในการทำอะมัลที่เจาะจง ไม่ใช่เป็นความประเสริฐโดยทั้งหมด ดังที่ท่านอัล-หาฟิซ อิบน์หะญัวร์ ได้กล่าวว่า “เนื้อหาของหะดีษที่ว่า สำหรับคนที่ทำอะมัลในช่วงเวลานั้นจะได้รับผลบุญเสมือนการทำงานของชายห้าสิบคนในหมู่พวกท่าน” ไม่ได้บ่งชี้ว่ามีผู้ที่ไม่ได้เป็นเศาะหาบะฮ์จะมีความประเสริฐเหนือกว่าผู้ที่เป็นเศาะหาบะฮ์ เพราะเพียงแค่เพิ่มผลบุญ (ของอะมัลหนึ่ง) ไม่ได้ทำให้มีความประเสริฐโดยทั้งหมดแต่อย่างใด เช่นเดียวกัน ผลบุญที่จะก่อให้เกิดความประเสริฐได้นั้นต้องเป็นไปด้วยกับการทำอะมัลนั้น แต่สำหรับผู้ที่มีโอกาสได้พบเห็นท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม นั้น เขาจะได้รับความประเสริฐของการมองเห็นที่เพิ่มขึ้น ซึ่งไม่มีผู้ใดที่เทียบเท่าได้”⁵⁶

ประการที่สี่ จำเป็นที่จะต้องกล่าวถึงพวกเขาในแง่ที่ดี ยกย่องสรรเสริญพวกเขา และเผยแพร่ความดีงามของพวกเขา

จงเป็นมิตรกับบรรดาเศาะหาบะฮ์ของท่านนบีและวงศ์วานของท่าน

จงเผยแพร่ความดีงามของพวกเขาทุกคนและทำให้มันขจรกระจายไป⁵⁷

ไม่มีข้อสงสัยใดๆ ว่านี่คือแขนงหนึ่งของความรักที่มีต่อพวกเขา ซึ่งผู้ใดที่หัวใจของเขาเต็มเปี่ยมด้วยความรักที่มีต่อพวกเขา ล้วนของเขาก็จะมันยกย่องสรรเสริญต่อพวกเขา

และนี่คือสิ่งชาวอะฮ์ลุลสุนนะฮ์ทั้งหมดได้สืบทอดกันมา และได้บรรจุมันในหลักความเชื่อของพวกเขา

ท่านอัล-มุฮะนี เราะหิมะฮ์ลุลลอฮ์ ได้กล่าวว่า “และเขาจะกล่าวถึงความประเสริฐของพวกเขา และจะรำลึกถึงความดีงามที่พวกเขาได้ทำไว้”⁵⁸

ท่านอิบน์ อปีซะมะนีน ได้กล่าวว่า “หนึ่งในคำกล่าวของชาวอะฮ์ลุลสุนนะฮ์ก็คือ การที่คนคนหนึ่งมีความเชื่อมั่นในเรื่องการมอบความรักต่อบรรดาเศาะหาบะฮ์ของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม และการเผยแพร่ความดีงามของพวกเขา และความประเสริฐของพวกเขา”⁵⁹

ท่านอิบน์ อปีดาอูด ได้กล่าวว่า

ท่านจงกล่าวด้วยคำกล่าวที่ดีงามต่อเศาะหาบะฮ์ทุกท่าน

และอย่าได้ตำหนิ ด่าทอ และเหยียดหยาม (พวกเขา)⁶⁰

⁵⁶ “ฟัตหุ อัล-บารี” หน้า 7/7

⁵⁷ “เกาะศ็ิตะฮ์ อปีมัววาน ฮับดุลมะลิก บินอิดีริส อัล-ญะซาอิรี ฟิ อัล-อาดาบ วัส-สุนนะฮ์” หน้า 57 บทกลอนที่ 116

⁵⁸ “ซัรหุ อัล-สุนนะฮ์” หน้า 87

⁵⁹ “อุศูล อัล-สุนนะฮ์” โดยอิบน์ อปีซะมะนีน หน้า 263

⁶⁰ “มันซูมะฮ์ อิบน์ อปีดาอูด อัล-หาอียะฮ์ มะอะ ซัรหิยา ฮัต-ตุหุฟะฮ์ อัล-สะเนียะฮ์” โดยอับดุลรอซซาก อัล-บัคร์ หน้า 10

ประการที่ห้า ยืนยันโดยภาพรวมว่าพวกเขาจะได้รับความสะดวกจากอัลลอฮ์และสวนสวรรค์ และยืนยันเป็นการเฉพาะสำหรับผู้ที่ยัลกรฮานและสุนนะฮ์ได้ระบุเจาะจงไว้

ชาวอะฮ์ลุลสุนนะฮ์ วัลญะมาอะฮ์มีความเชื่อมั่นว่าโดยภาพรวมแล้วบรรดาเศาะหาบะฮ์ของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม นั้นเป็นชาวสวรรค์⁶¹

ซึ่งก่อนหน้านี้ได้นำเสนออายุขัยต่างๆ ที่ได้บ่งชี้ถึงเรื่องนี้ไว้อย่างชัดเจนแล้ว เช่นคำดำรัสของอัลลอฮ์ ตะอาลา ที่ว่า

﴿وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ أُولَئِكَ الْمُقَدَّمُونَ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفَوَّضُونَ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُم بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ [التوبة : 110]

ความว่า “บรรดาบรรพชนรุ่นแรกในหมู่ผู้อพยพ (ชาวมุฮัจญ์รีนจากมักกะฮ์) และในหมู่ผู้ให้ความช่วยเหลือ (ชาวอันศอรจากมะดีนะฮ์) และบรรดาผู้ดำเนินตามพวกเขาด้วยการทำดีนั้น อัลลอฮ์ทรงพอพระทัยในพวกเขา และพวกเขาก็พอใจในพระองค์ด้วย และพระองค์ทรงเตรียมไว้ให้พวกเขาแล้ว ซึ่งบรรดาสวนสวรรค์ที่มีแม่น้ำหลายสายไหลผ่านอยู่เบื้องล่างพวกเขาจะพำนักอยู่ในนั้นตลอดกาลนั่นคือชัยชนะอันใหญ่หลวง” (สุเราะฮ์อัต-เตอาบะฮ์ : 100)

และคำดำรัสที่ว่า

﴿وَكَلَّمَ اللَّهُ الْحُسَيْنَ﴾ [الحديد: 10]

ความว่า “และอัลลอฮ์ทรงสัญญาความดีงาม (สวนสวรรค์) แก่ทั้งสองฝ่าย” (สุเราะฮ์อัล-หะดีดี : 10)

และชาวอะฮ์ลุลสุนนะฮ์จะยืนยันเป็นการเฉพาะสำหรับผู้ที่ยัลกรฮานและสุนนะฮ์ได้ระบุเจาะจงไว้ เช่นเศาะหาบะฮ์ที่ได้รับข่าวดีว่าเป็นชาวสวรรค์ทั้งสิบท่าน, ท่านอับดุลลอฮ์ บินสลาม⁶², ท่านกัยอัส บินซาบิต⁶³, ท่านอุกาษะฮ์ บินมิหฺศ็อน⁶⁴ และยังมีอีกเป็นสิบๆ ท่าน เราะฮ์ฎียัลลอฮุอันฮุม⁶⁵

ท่านอบูอุษมาน อัศ-ศอญูนี ได้กล่าวว่า “สำหรับบรรดาเศาะหาบะฮ์ผู้ที่ท่านเราะฮ์ฎุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้ยืนยันเป็นการเฉพาะ (ว่าเป็นชาวสวรรค์) แน่แน่นอนว่านักวิชาการด้านหะดีษ ต่างก็ยืนยันต่อพวกเขาด้วยเช่นกัน ทั้งนี้เป็นการแสดงถึงความเชื่อมั่นของพวกเขามีต่อท่านเราะฮ์ฎุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ในสิ่งที่ท่านได้กล่าวถึงและได้ให้สัญญาแก่พวกเขา (บรรดาเศาะหาบะฮ์) ซึ่งแน่นอนว่าท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม จะไม่ยืนยันว่าพวกเขาเป็นชาวสวรรค์ นอกจากท่านจะรู้

⁶¹ ดูใน “อัล-ฟิเศล” หน้า 4/225-226, และ “อัซ-ซะรีอะฮ์” หน้า 4/1633 และ “ละวะมิอฺ อัล-อันวาร” หน้า 2/389

⁶² ดั่งที่มีบันทึกโดยอัล-บุคอรี หมายเลข 3812 จากหะดีษที่รายงานโดยท่านสะอูด บินอับบาส กัยอัส เราะฮ์ฎียัลลอฮุอันฮุม

⁶³ ดั่งที่มีบันทึกโดยอัล-บุคอรี หมายเลข 3613 และมุสลิม 119 จากหะดีษที่รายงานโดยท่านอนัส บินมาลิก เราะฮ์ฎียัลลอฮุอันฮุม

⁶⁴ ดั่งที่มีบันทึกโดยอัล-บุคอรี หมายเลข 5705 และมุสลิม 374 จากหะดีษที่รายงานโดยท่านอิบนุอับบาส เราะฮ์ฎียัลลอฮุอันฮุม

⁶⁵ ซัยคุอับดุลอะซีซ อัล-ฮัลมาน ได้นำเสนอในหนังสือ “อัล-กะวาชิฟ อัล-ญะลียะฮ์ อัน มะอานี อัล-วาสิฎียะฮ์” หน้า 689-694 ซึ่งรายชื่อของเศาะหาบะฮ์ที่ได้รับการยืนยันว่าเป็นชาวสวรรค์มีมากถึงสี่สิบเอ็ดท่าน

เรื่องนั้นแล้ว และอัลลอฮฺ ตะอาลา จะทรงให้เราะฮ์ลุลของพระองค์ คืออัลลอฮฺจะอภัยฮิวะฮ์ลัม ได้รู้เห็นในเรื่องเร้นลับตามที่พระองค์ทรงประสงค์”⁶⁶

ประการที่หก ให้ขอคู่อารี ขออภัยโทษ และขอให้พวกเขาได้รับความพึงพอใจ

ชาวอะฮ์ลุลสุนนะฮ์ วัลญะมาอะฮ์ เห็นพ้องกันว่าจำเป็น (วาญิบ) ที่จะต้องยกย่องสรรเสริญพวกเขา ขออภัยโทษให้แก่พวกเขา ขอความเมตตาประคบแก่พวกเขา และขอให้พวกเขาได้รับความพึงพอใจ⁶⁷

ด้วยเหตุนี้เอง เมื่อหัวใจของผู้ศรัทธาเต็มไปด้วยความรักและการยอมรับในคุณงามความดีของบรรดาเศาะหาบะฮ์ของท่านนบีมุฮัมมัด อะลัยฮิสเศลาตุวัสลามะ วะเราะฮิยัลลอฮูอันฮุม ลินฺของเขาก็จะวิงวอนขอคู่อารีต่อพวกเขาอย่างมากมาย และเขาก็จะมั่นขออภัยโทษแก่พวกเขา

ท่านอิบน์ อับ-มุบาร็อก เราะหิมะฮุลลอฮฺ ได้กล่าวว่า

(ผู้ศรัทธา) จะยังคงขออภัยโทษให้แก่พวกเขา (บรรดาเศาะหาบะฮ์) ตลอดไป

ดังที่ถูกลงใช้ให้ขอทั้งโดยเปิดเผยและอย่างลับๆ⁶⁸

กระทั่งการขอให้ได้รับความพึงพอใจนั้นกลายเป็นสิ่งที่รู้กันว่าเป็นคำวิงวอนที่ใช้เฉพาะเจาะจงแก่พวกเขา (บรรดาเศาะหาบะฮ์)⁶⁹ ซึ่งทุกครั้งที่มีการกล่าวถึงคนหนึ่งคนใดในหมู่พวกเขา (เศาะหาบะฮ์) ก็จงทำใจควบคู่ด้วยคำว่า “เราะฮิยัลลอฮูอันฮุม -ขออัลลอฮฺทรงพึงพอใจต่อเขา-” และนี่คือสิ่งที่บรรดาผู้ศรัทธาได้เห็นพ้องกัน เนื่องจากอัลลอฮฺได้แจ้งแก่พวกเราว่าพระองค์ได้พึงพอใจต่อพวกเขาแล้ว ดังที่พระองค์ได้ดำรัสว่า

﴿ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ﴾ [المجادلة: ๒๔]

ความว่า “อัลลอฮฺทรงพอใจต่อพวกเขาและพวกเขาก็ยินดีปรีดาต่อพระองค์” (สูเราะฮ์อัล-มูญาดะละฮ์ : 22)

ท่านอัซ-ซอฮาบีย์ เราะหิมะฮุลลอฮฺ ได้กล่าวว่า “ถือเป็นธรรมเนียมที่ปฏิบัติกันมาของผู้คนในประชาชาตินี้และคนส่วนใหญ่ (ที่เป็นชาวอะฮ์ลุลสุนนะฮ์ วัลญะมาอะฮ์) ทั้งจากสะลัฟและเคาะลัฟที่จะขอให้บรรดาเศาะหาบะฮ์ได้รับความพึงพอใจ และขอให้กลุ่มชนหลังจากพวกเขาได้รับความเมตตา รวมทั้งวิงวอนขอคู่อารีให้พวกเขาได้รับการอภัยโทษจากอัลลอฮฺและได้รับการลบล้างความผิดทั้งหลายจากพระองค์ ดังที่คำดำรัสของอัลลอฮฺ ตะอาลา ได้แนะนำแก่เราว่า

⁶⁶ “อะกัตะฮ์ อัส-สะลัฟ วัอะศฮาบ อัส-หะดีษ” หน้า 287 และดูใน “มัญญูฮ์ อัส-ฟะดาวา อัส-วาสิฎียะฮ์” หน้า 3/153

⁶⁷ “อัศ-ศอริม อัส-มัซลูล” โดยชัยคุลอิสลาม อิบน์ตุย์มียะฮ์ หน้า 1085

⁶⁸ “ดีวาน อิบน์ อับ-มุบาร็อก” หน้า 21 ตรวจทานโดยสะอัด อัส-ฟักกี

⁶⁹ ดูใน “ลิลลิละฮ์ อัส-อะหะดีษ อัฏ-ฏะอียะฮ์” โดยชัยคุลอิสลาม อิบน์ตุย์มียะฮ์ หน้า 11/770, ซึ่งนี่เป็นการเฉพาะเจาะจงที่รู้กันดีในหมู่นักวิชาการและบรรดาผู้ศรัทธา ซึ่งก็อนุญาตที่จะขอให้ผู้อื่นจากพวกเขาได้รับความพึงพอใจเช่นกัน ดูใน “อัล-มัญญูฮ์” โดยอัน-นะวะวี หน้า 6/172

﴿ وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ ﴿١٠﴾ ﴾ [الحشر: 10]

ความว่า “และบรรดาผู้ที่มาหลังจากพวกเขา โดยพวกเขาบอกว่า ข้าแต่พระเจ้าของเราทรงโปรดอภัยให้แก่เราและพี่น้องของเราผู้ซึ่งได้ศรัทธาก่อนหน้าเรา และขอพระองค์อย่าได้ให้มีการเคียดแค้นเกิดขึ้นในหัวใจของเราต่อบรรดาผู้ศรัทธา ข้าแต่พระเจ้าของเรา แท้จริงพระองค์ท่านเป็นผู้ทรงเอ็นดู ผู้ทรงเมตตาเสมอ” (สูเราะฮ์อัล-หัชฎุ : 10)⁷⁰

ประการที่เจ็ด ไม่กล่าวถึงความผิดพลาดของพวกเขา และให้ลดช่องทางที่จะทำให้รับรู้เรื่องเหล่านั้น

ชาวอะฮ์ลุลสุนนะฮ์ วะลญะมาอะฮ์ คือกลุ่มชนทางสายกลางที่อยู่บนพื้นฐานของหลักการศาสนา พวกเขาคือกลุ่มชนที่ไม่สุดโต่งและไม่ปฏิเสธต่อความจริง ด้วยเหตุนี้พวกเขาจึงมีความเชื่อมั่นว่าความสูงส่งของสถานะของเศาะหาบะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุม นั้น ไม่ได้หมายความว่าต้องบริสุทธิจากความผิดพลาดและความน่าเชื่อถือ (อะดะลอะฮ์) ของพวกเขาไม่ได้เสียหายไปเพียงเพราะการทำให้เป็นความผิด

อย่างไรก็ตาม ไม่อาจเทียบความผิดพลาดที่เกิดขึ้นกับพวกเขา ระหว่างความผิดพลาดที่เกิดขึ้นกับคนทั่วไปได้ ซึ่งผู้ที่เข้าใจในเรื่องนี้ก็คือผู้ที่รู้ถึงความแตกต่างระหว่างชีวิตของทั้งสองกลุ่ม (เศาะหาบะฮ์ กับคนทั่วไป)

แต่ถ้ามีเรื่องที่ทำให้เข้าใจว่าคนหนึ่งคนใดในหมู่พวกเขาได้ทำผิดหรือทำในสิ่งที่เป็นผิดบาปนั้น ส่วนใหญ่จะไม่พ้นเป็นเรื่องที่มีการเติมแต่งและตัดทอนไป หรือไม่ก็เป็นเรื่องที่ไม่มีความสำคัญใดๆ มารองรับเลย – โดยส่วนใหญ่แล้วจะเป็นเช่นนั้น⁷¹ - ซึ่งถือเป็นเรื่องที่ต้องปฏิเสธทิ้งไปโดยไม่ต้องลังเลใดๆ ทั้งสิ้น

หรือถ้าหากว่ามันเป็นเรื่องจริง ก็ให้คิดไปในทางที่ดี ซึ่งการทำเช่นนั้นเองที่จะช่วยให้มีทัศนคติที่ดีต่อเรื่องราวนั้นได้

และถ้าหากผู้ศรัทธาถูกเรียกร้องให้มีทัศนคติที่ดีต่อสิทธิของพี่น้องผู้ศรัทธาด้วยกันแล้ว ดังนั้นผู้ที่เป็นแกนนำของบรรดาผู้ศรัทธาก็สมควรยิ่งกว่าที่จะได้รับสิ่งนั้น

ซึ่งการศรัทธาขั้นต่ำสุดคือการมีทัศนคติต่อสิ่งที่เกิดขึ้นว่า เขา (เศาะหาบะฮ์) อาจจะตีความตัวบทหลักฐานที่อนุญาตให้ตีความได้ หรือไม่ก็เขาอาจจะหลงลืมหรือพลาดพลั้งไป หรือเป็นการวินิจฉัยในเรื่องที่สามารถได้รับหนึ่งผลบุญหรือสองผลบุญ⁷²

อย่างไรก็ตาม หากมีความผิดใดเกิดขึ้นกับพวกเขา มันก็จะเข้าอยู่ในห้าประการนี้⁷³

หนึ่ง พวกเขาได้กลับเนื้อกลับตัวจากความผิดนั้นแล้ว ซึ่งไม่ใช่เป็นเรื่องที่ผิดแปลกแต่อย่างใด เพราะเศาะหาบะฮ์คือกลุ่มชนที่รีบเร่งในการกลับเนื้อกลับตัวมากที่สุด และเป็นที่ยูติว่า

⁷⁰ "ฟัตหุ อัล-เกาะดिर" หน้า 4/302

⁷¹ ดูใน "ลียัร อะฮ์ลุลอุมมฺ อัน-นุบะลาฮ์" หน้า 10/93

⁷² ดูใน "มััจญมุอฺ อัล-ฟะตาวา อัล-วาสิฎียะฮ์" หน้า 3/155

⁷³ ท่านชัยคุอิลอิสลามได้นำเสนอเรื่องนี้อย่างรวบรัดแล้วใน "มััจญมุอฺ อัล-ฟะตาวา อัล-วาสิฎียะฮ์" หน้า 3/155

«التَّائِبُ مِنَ الذَّنْبِ، كَمَنْ لَا ذَنْبَ لَهُ»

ความว่า “ผู้ที่กลับเนื้อกลับตัวจากความผิด ก็ประดุจดังผู้ที่ไม่มีความผิดมาก่อน”⁷⁴

ซึ่งแน่นอนว่าพวกเขาสมควรจะถูกตอบรับการกลับเนื้อกลับตัวมากกว่าผู้อื่น เนื่องจากฐานะอันสูงส่ง และสถานะของพวกเขา ณ ที่อัลลอฮ์

สอง พวกเขาได้รับการอภัย ด้วยกับความดีงามที่ยิ่งใหญ่ต่างๆ ซึ่งถูกประทานให้พวกเขา และแน่นอนว่าความดีงามนั้นจะลบล้างความผิดทั้งหลาย ซึ่งความดีงามของเศาะหาบะฮ์นั้น -ตามที่รู้มาแล้ว- เป็นสิ่งที่ยิ่งใหญ่มาก ส่วนผลบุญของมันก็ใหญ่หลวงยิ่งนัก ดังที่ได้นำเสนอไปแล้วในก่อนหน้านี้

สาม พวกเขาได้รับการอภัย ด้วยสาเหตุที่พวกเขาได้เข้ารับอิสลามเป็นกลุ่มคนแรกๆ และพวกเขาได้ร่วมต่อสู้ฮิญาบเคียงบ่าเคียงไหล่กับท่านเราะสูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ดังที่ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวถึงสิทธิของชาวบะดร์ว่า

« وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ اللَّهَ اطَّلَعَ عَلَى أَهْلِ بَدْرٍ فَقَالَ: اَعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ، فَقَدْ عَفَرْتُ لَكُمْ »

ความว่า “ท่านรู้หรือไม่ว่าอัลลอฮ์ทรงมองดูผู้ที่เข้าร่วมสงครามบะดร์ แล้วพระองค์ก็ได้ดำรัสว่า พวกเจ้าจงทำในสิ่งที่พวกเจ้าปรารถนาเถิด เพราะแน่นอนว่าข้าได้ให้อภัยแก่พวกเจ้าแล้ว”⁷⁵

สี่ พวกเขาได้รับการอภัย ด้วยสาเหตุของการชะฟาอะฮ์ (ให้ความช่วยเหลือ) ของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ซึ่งครั้งที่ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวถึงชะฟาอะฮ์ของท่านที่กลุ่มชนแห่งเตาฮีด (ให้ความเป็นเอกะแด่อัลลอฮ์) โดยที่พวกเขาไม่ได้ตั้งภาคีใดๆ ต่อพระองค์จะได้รับนั้น⁷⁶ แกนนำของกลุ่มชนแห่งเตาฮีดและเป็นกลุ่มคนที่อยู่ใกล้ชิดกับท่านเราะสูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ก็ยอมคู่ควรที่จะได้รับยิ่งกว่า ซึ่งไม่มีข้อสงสัยใดๆ ว่าพวกเขาคู่ควรที่จะได้รับการชะฟาอะฮ์จากท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ยิ่งกว่ากลุ่มคนอื่น

ห้า พวกเขาได้รับการอภัย ด้วยสาเหตุที่พวกเขาได้ประสบกับเคราะห์กรรมต่างๆ รวมถึงบททดสอบในโลกนี้ ซึ่งเคราะห์กรรมต่างๆ นั้นจะลบล้างความผิด ตามที่รู้จักกันในบทบัญญัติของศาสนา

⁷⁴ บันทึกโดยอิบน์มาญะฮ์ หมายเลข 4250 จากกรรณายงานของท่านอิมามมุฮัมมัดสูด เราะฮิมัลลอฮุฮุฮ์ และท่านอิมามหะญูร์ได้กล่าวว่าเป็นหะดีษหะสัน ในหนังสือฟิตหุ อัล-บารี หน้า 13/471

⁷⁵ บันทึกโดยอัล-บุคอรี หมายเลข 3007 และมุสลิม หมายเลข 3494

⁷⁶ ดังที่มีบันทึกโดยมุสลิม หมายเลข 199

ประการแรก เป็นการปฏิบัติตามคำสั่งใช้ของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ที่ว่า

«إِذَا ذُكِرَ أَصْحَابِي فَأَمْسِكُوا»

ความว่า “เมื่อมีการกล่าวถึงเศาะหาบะฮ์ของฉัน (ในแง่ที่ไม่ดี) พวกท่านจงระงับมันเสีย”⁸²

ประการที่สอง เบื้องหลังของเรื่องราวที่เกิดขึ้นไม่ได้ก่อประโยชน์ใดๆ ไม่ว่าจะในแง่ของความรู้และในแง่ของการนำไปปฏิบัติ ซึ่งส่วนหนึ่งของความดีงามของคนคนหนึ่งคือการที่เขาละทิ้งในสิ่งที่ไม่ก่อประโยชน์ต่อตัวเขา⁸³ ด้วยเหตุนี้สิ่งใดก็ตามที่เกิดขึ้นระหว่างเศาะหาบะฮ์ไม่ว่าจะเป็นการสู้รบและพิชิตนะฮ์ต่างๆ มันก็เกิดจากการวินิจฉัยทั้งสิ้น ซึ่งทุกๆ ฝ่ายนั้นต้องการสนับสนุนช่วยเหลือความถูกต้องตามทัศนะของพวกเขา ไม่ใช่เพราะเกิดจากความเคียดแค้น มันเหมือนกับผู้พิพากษาสั่งโบยผู้ต้องหาเพื่อให้ลาบจำและความรู้สึกภายในใจจะหายไปเมื่อเหตุการณ์นี้จบลง ฉะนั้น พวกเขาไม่มีตำหนิใด ๆ⁸⁴

คำกล่าวของท่านอุมัร บินอัลคุดละฮ์เราะหิมะฮุสลดอฮฺ มีความสวยงามยิ่ง ท่านได้กล่าวว่า “เลือดเหล่านั้นอัลลอฮ์ได้ชำระจากมือไปแล้ว ฉันจึงไม่ชอบที่จะให้ลิ้นของฉันล้วงไปในมันอีก (คือ จะไม่กล่าวถึงเรื่องที่มีมันเกิดขึ้นอีก)”⁸⁵

ประการที่สาม การเข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เกิดขึ้นนั้นจะทำให้เกิดความรู้สึกที่ไม่ค่อยดี และจะทำให้จุดยืนที่เคยมีนั้นอาจจะหวั่นไหวได้ สุดท้ายแล้วมันอาจจะทำให้เกิดความเกลียดชังต่อคนหนึ่งคนใดในหมู่เศาะหาบะฮ์ของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ซึ่งมันคือกับดักที่ยากจะหลุดพ้นไปได้ ส่วนการกันไว้ก่อนหรือปิดกั้นช่องโหว่นั้นถือเป็นหลักการพื้นฐานของศาสนาอยู่แล้ว

ท่านอัล-บร๊ะฮะฮารี เราะหิมะฮุสลดอฮฺ ได้กล่าวว่า “ท่านอย่าได้กล่าวถึงเหตุการณ์ใดๆ เกี่ยวกับความขัดแย้งระหว่างพวกเขา (บรรดาเศาะหาบะฮ์) หรือการสู้รบระหว่างพวกเขา และสิ่งที่พวกท่านไม่มีความรู้และอย่าได้ฟังเรื่องราวใดๆ ที่ใครบางคนกล่าวถึงเหตุการณ์นั้น เพราะหัวใจของท่านอาจจะมีปัญหาถ้าหากท่านฟังเรื่องราวเหล่านั้น”⁸⁶

จงระมัดระวังในการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับเรื่องราวที่ถูกก่อกำขึ้น

ความประเสริฐของพวกเขาอย่ามามีเหนือเรื่องราวที่มีมันเกิดขึ้น หากว่าท่านได้รับรู้ซึ่งเรื่องราวที่เกิดขึ้นล้วนเกิดจากการวินิจฉัย

⁸² บันทึกโดยอับดุล-ฆาะบะรอนี ใน “อัล-มุญัม์ม อัล-กะบীর” หน้า 2/96 หมายเลข 1427 จากหะดีษที่รายงานโดยท่านอับนุญมัดฮูด เราะหิมะฮุสลดอฮฺอันฮฺ และท่านเศาะบะฮาน เราะหิมะฮุสลดอฮฺอันฮฺ ซึ่งท่านอัล-อิรอกี ได้กล่าวว่าเป็นหะดีษหะสัน ใน “ตัครีจญ์ อัล-อิหฺยาอ์” หน้า 1/50 พิมพ์โดยอัส-ซะเกาะพะฮะฮ์ อัล-อิสลามียะฮ์ และดูใน “อัล-ซิลลีละฮ์ อัล-เศาะฮียะฮ์” หน้า 1/57 หมายเลข 34

⁸³ ดังที่มีบันทึกโดยอะหมัด ในมุสนัดของท่าน หน้า 2/352 หมายเลข 1737 และดูคำอธิบายเพิ่มเติมใน “ญะมาอีย อัล-อุลุม อัล-หิกัม” โดยอับนุเราะฮฺบิบ หน้า 1/113

⁸⁴ ดูใน “ฮัต-ตะหฺรียร์ วัต-ตันวีร์” หน้า 98/28 โดยญอฮิร บินอาซุร

⁸⁵ “หิลยะฮ์ อัล-เอาลียาฮ์” โดยอับนุญัยม์ หน้า 9/114

⁸⁶ “ซัรหุ อัล-สุนนะฮ์” โดยบร๊ะฮะฮารี หน้า 112-113 และดูใน “ลียัร อะฮฺลุลาม อัน-นุบะลาฮ์” หน้า 10/92

ดังนั้นจึงเชื่อฟัง อัลลอฮฺจะทรงให้ผู้รุกรานนั้นต่ำต้อย⁸⁷

ประการที่สี่ เป็นความจริงที่ว่ากลุ่มคนที่โกหกปลิ้นปล้อน กลับกลอก และอุตริกรรมนั้นได้ถูกรื้อรวางที่มดเท็จอย่างมากภายในประเด็นนี้ ซึ่งท่านจะตัดสินเรื่องราวที่เกิดขึ้นว่าเป็นจริงได้อย่างไรในเมื่อการรายงานส่วนใหญ่มาจากการอุปโลกษณ์และอ่อนหลักฐาน ? ซึ่งหากตำรับตำราประวัติศาสตร์เป็นแหล่งอ้างอิงที่สมบูรณ์ที่สุดในการเล่าถึงเหตุการณ์ความวุ่นวายต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับศาหะบะฮะฮุ ดังนั้นจึงเป็นที่รู้ดีว่า โดยทั่วไปแล้วมันได้บรรจุเรื่องราวที่ไร้ประโยชน์และเรื่องราวที่ปรัมปราไว้อย่างมากมาย ซึ่งโดยปกติแล้วมันก็เป็นเรื่องที่บรรจุทุกสิ่งที่คุณคนเสพข้อมูลได้ง่าย ดังนั้น เป็นไปได้อย่างไรที่จะเชื่อในเรื่องราวที่มีความสุ่มเสี่ยงเช่นนี้ ซึ่งเป็นสิ่งที่พวกที่ใช้อารมณ์ไม่ต่ำซึ้งชอบ ?

อย่างไรก็ตามเรื่องราวอันน้อยนิดที่มีความถูกต้องนั้น ก็สมควรที่จะคิดไปในทางที่คู่ควรกับความประเสริฐและสถานะของพวกเขา ดังที่ได้กล่าวมาแล้วก่อนหน้านี้

ท่านอับนุดะกีก อัล-ฮิด ได้กล่าวว่า “เรื่องราวที่เล่าต่อกันมาเกี่ยวกับความขัดแย้งและความคิดที่เห็นต่างระหว่างพวกเขานั้น ส่วนหนึ่งก็เป็นเรื่องราวที่เท็จและถูกขึ้นมาซึ่งไม่ต้องไปสนใจอะไรมัน ส่วนเรื่องราวที่ถูกต้องนั้น สิ่งแรกที่เราต้องทำคือการคิดไปในทางที่ดี เพราะการยกย่องเชิดชูที่มีต่อพวกเขาจากอัลลอฮฺได้มีก่อนหน้านี้แล้ว ซึ่งคำบอกเล่าใดๆ ที่มีขึ้นหลังจากนั้นย่อมสามารถตีความ (ในทางที่ดีได้) ส่วนเรื่องราวที่มีข้อสงสัยและกำกวมนั้นย่อมไม่สามารถหักล้างเรื่องราวที่ถูกรับรองและมีข้อเท็จจริงได้อย่างแน่นอน”⁸⁸

ประการที่ห้า การมีจุดยึดที่ถูกต้องต่อเรื่องราวที่เกิดขึ้นนั้นเป็นสิ่งที่ยากลำบากมาก สังเกตได้จากช่วงเวลา que เรื่องราวได้เกิดขึ้นนั้นเป็นช่วงเวลา que เต็มไปด้วยความวุ่นวาย (พิตนะฮุ) และการสู้รบ ซึ่งสถานการณ์เช่นนั้นมันทำให้เกิดความสับสนมากมาย ซึ่งไม่อาจจะแยกแยะอะไรผิดถูกได้ ดังนั้นการผินหลังกับเรื่องราวที่เกิดขึ้นโดยภาพรวมนั้นย่อมดีกว่า

ด้วยประการนี้เอง สำหรับผู้ที่ต้องการจะให้ตัวเองได้รับความปลอดภัยในเรื่องศาสนา ก็ให้ตัวเองออกห่างจากการเข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่อง que อันตรายนี้ และให้เขาเติมเต็มหัวใจของเขาด้วยการมอบความรักแก่พวกเขา (บรรดาศาหะบะฮะฮุ) และให้ลิ้นของเขามั่นขอภัยโทษแก่พวกเขา และขอให้พวกเขาได้รับความพึงพอพระทัยจากอัลลอฮฺ เราะฎียัลลอฮฺอันฮุม

⁸⁷ "อัลดุรเราะฮะฮุ อัล-มะฎียะฮุ ฟิ อัลคิ อะฮฺลิล อัล-ฟิรเกาะฮุ อัล-มัฎียะฮุ มะอะฮฺรัฮียา ละวะมาอิฮุ อัล-อันวาร อัล-บะฮียะฮุ" หน้า 2/385 โดย สะฟารีนี

⁸⁸ ท่านอัล-มุลลา อลี อัล-กอซี ได้กล่าวถึงใน "ซัรหุ อัล-ฟิเกฮุ อัล-อักบร" หน้า

ประการที่เก้า เกลียดชังต่อผู้ที่เกลียดชังพวกเขา และให้ตอบโต้การใส่ร้ายของผู้ที่เกลียดชังนั้น และให้ขัดขวางการเป็นปฏิปักษ์ต่อพวกเขา

และนี่ก็เป็นแขนงหนึ่งของการมอบความรักต่อพวกเขา และเป็นการทำหน้าที่ที่แสดงถึงความจริงใจต่อสิทธิของพวกเขา เราะฎียัลลอฮุอันฮุม

บรรดาวงศ์วานของท่านนบีและเศาะหาบะฮ์ทุกท่าน

เราพร้อมที่จะปกป้องพวกเขา และการมอบความรักต่อกลุ่มคนเหล่านี้เราขอยึดมั่น⁸⁹

ท่านอฎฺ-ฎะฮะหะวี เราะหิมะฮ์ลลอฮุ ได้กล่าวว่า “และเราจะเกลียดชังต่อผู้ที่เกลียดชังพวกเขา และ (จะเกลียดชัง) ต่อสิ่งที่ไม่ดีที่กล่าวถึงพวกเขา”⁹⁰

ซึ่งหลักฐานในเรื่องนี้คือคำกล่าวของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ที่ว่า

« أَوْتَىٰ عُرَىٰ الْإِيمَانِ : الْحُبُّ فِي اللَّهِ ، وَالْبُغْضُ فِي اللَّهِ »

ความว่า “สิ่งผูกมัดอิมานที่แข็งแกร่งที่สุด คือ การรักเพื่ออัลลอฮ์ และโกรธเพื่ออัลลอฮ์”⁹¹

ไม่มีข้อสงสัยใดๆ ว่าผู้ที่สมควรที่สุดที่จะต้องเกลียดชังเพื่ออัลลอฮ์ คือ บรรดาผู้ที่ดำเนินต่อเศาะหาบะฮ์ที่มีเกียรติ เราะฎียัลลอฮุอันฮุม

และการตอบโต้อย่างเด็ดขาดต่อศัตรูของเศาะหาบะฮ์ และการปกป้องการใส่ร้ายต่อพวกเขา รวมถึงการหักล้างข้อคลุมเครือต่างๆ ที่มีต่อพวกเขานั้น ถือเป็นส่วนหนึ่งของการญิฮาดในหนทางของอัลลอฮ์ที่ยิ่งใหญ่ที่สุด

ประการที่สิบ การปฏิบัติและเจริญรอยตามแบบอย่างของพวกเขา

แนวทาง (มินฮัจญ) ของชาวอะฮ์ลุลสุนนะฮ์ วัลญะมาอะฮ์ ก่อร่างขึ้นบนพื้นฐานที่ว่า “สุดยอดของความรู้อันต้องเจริญรอยตามคือความรู้ของบรรดาเศาะหาบะฮ์ และสุดยอดของการงานที่ต้องเจริญรอยตามคือการทำงานของบรรดาเศาะหาบะฮ์ ซึ่งพวกเขา (ชาวอะฮ์ลุลสุนนะฮ์ วัลญะมาอะฮ์) จะมองไปยังเศาะหาบะฮ์ เราะฎียัลลอฮุอันฮุม ว่าอยู่เหนือกว่าพวกเขาในทุกแง่มุม ในทุกความประเสริฐ และในทุกสถานะ”⁹²

การเจริญรอยตามพวกเขาในเรื่องศาสนาถือเป็นข้อจำเป็น

ดังนั้นจึงเจริญรอยตามพวกเขา และจงปฏิบัติตามอายะฮ์และสุเราะฮ์ต่างๆ⁹³

⁸⁹ “นัซมุ อัล-ญะฮะฮะฮ์ อัล-ฟะรี้ดะฮ์ ฟิ ตะฮุกุก อัล-อะกีดะฮ์” หน้า 43 บทกอลอนที่ 238

⁹⁰ “อัล-อะกีดะฮ์ อัล-ญะฮะฮะฮ์ อัล-ฟะรี้ดะฮ์ มะอะ ชัรหุ อิบโนอบี อัล-อิซ” หน้า 467

⁹¹ บันทึกโดยอฎฺ-ฎะฮะหะวี ใน “อัล-มุญัมมัด อัล-เศาะฮี้ร” หน้า 1/372-373 หมายเลข 624 และชัยคุอัล-อัลบานีกกล่าวว่า เป็นหะดีษที่หะสัน ด้วยทุกสายรายงานใน “อัล-ลิลลิละฮ์ อัล-เศาะฮี้หะฮ์” หน้า 2/698 หมายเลข 998

⁹² “ชัรหุ อัล-อะกีดะฮ์ อัล-อิซฟะฮานียะฮ์” โดยชัยคุอิลลามอิบนุนุฎมิยะฮ์ หน้า 128

⁹³ “ตีวาน อิบนุญริฟ” หน้า 23

ท่านอิมามอะหมัด เราะหิมะฮุลลอฮุ ได้อ้างอิงหลักฐานว่า ส่วนหนึ่งจากหลักการพื้นฐานของอิส-สุนนะฮ์ คือ “การยึดมั่นต่อสิ่งที่บรรดาเศาะหาบะฮะฮ์ของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้ยึดถือไว้ และการเจริญรอยตามพวกเขา”⁹⁴

ท่านอิมามอัร-รอชิด อุมัร บินอัลคุดละฮ์เราะหิมะฮุลลอฮุ ได้กล่าวว่า “ท่านจงมีความพึงพอใจต่อสิ่งที่ตัวของพวกเขามีความพึงพอใจเกิด เพราะพวกเขานั้นมีความรู้ที่มั่นคง และมีสายตาที่กว้างไกล”⁹⁵

อัลลอฮุ สุบหานะฮุ ได้ยกย่องบรรดาผู้ที่เจริญรอยตามบรรดาเศาะหาบะฮะฮ์ที่ดีเลิศ ในคำดำรัสของพระองค์ว่า

﴿وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١١٠﴾﴾ [التوبة : 110]

ความว่า “บรรดาบรรพชนรุ่นแรกในหมู่ผู้อพยพ (ชาวมุฮาญิรีนจากมักกะฮ์) และในหมู่ผู้ให้ความช่วยเหลือ (ชาวอันศอรจากมะดีนะฮ์) และบรรดาผู้ดำเนินตามพวกเขาด้วยการทำดีนั้น อัลลอฮุทรงพอพระทัยในพวกเขา และพวกเขาก็พอใจในพระองค์ด้วย และพระองค์ทรงเตรียมไว้ให้พวกเขาแล้ว ซึ่งบรรดาสวนสวรรค์ที่มีแม่น้ำหลายสายไหลผ่านอยู่เบื้องล่างพวกเขาจะพำนักอยู่ในนั้นตลอดกาลนั่นคือชัยชนะอันใหญ่หลวง” (สุเราะฮ์อัต-เตาบะฮะฮ์ : 100)

พระองค์ ญัลละวะอะลา ได้ดำรัสอีกว่า

﴿وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ ﴿١٥﴾﴾ [لقمان : 15]

ความว่า “และจงปฏิบัติตามทางของผู้ที่กลับไปสู่ข้า” (สุเราะฮ์ลุกมาน : 15)

ซึ่งไม่มีข้อสงสัยใดๆ ว่าพวกเขาเป็นกลุ่มคนที่คู่ควรกับคุณลักษณะเช่นนี้มากที่สุดหลังจากบรรดามุฮัมมัด

และอัลลอฮุ สุบหานะฮุ ได้ดำรัสอีกว่า

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ ﴿١١٩﴾﴾ [التوبة : 119]

ความว่า “โอ้ศรัทธาชนทั้งหลาย พึงยำเกรงอัลลอฮุเถิด และจงอยู่ร่วมกับบรรดาผู้ที่สัตย์จริง” (สุเราะฮ์อัต-เตาบะฮะฮ์ : 119) ท่านอัญญาอะฮาก เราะหิมะฮุลลอฮุ ได้กล่าวว่า “อยู่ร่วมกับท่านอบีบักร์ ท่านอุมัร และเศาะหาบะฮะฮ์ของท่านทั้งสอง”⁹⁶

⁹⁴ “อุศูล อัล-สุนนะฮ์ ริวายะฮ์ อับดุล บินมาลิก” หน้า 25 และมีกรรขานจากท่านอิมามอะหมัดในหนังสือของท่านอัล-ลาละกาฮ์ ใน “ซัรหุ อูศูล อิดุติกอด อะฮฺลิสสุนนะฮ์ วัลญะมาอะฮ์” หน้า 1/156

⁹⁵ บันทึกโดยออบีดาอูด ในสุนันของท่าน หน้า 5/16 หมายเลข 4612 และซัยคุอัล-อัลบานีได้กล่าวไว้ในหนังสือเศาะฮ์ิฮ์ สุนันออบีดาอูดว่า “เศาะฮ์ิฮ์ มักกูฮ์” หน้า 3/121-122 หมายเลข 4612

⁹⁶ “ด็อฟสิร อัลกุรอาน อัล-อะซีม” หน้า 7/314

ในครั้งที่ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ถูกถามถึงคุณลักษณะของกลุ่มชนที่รอดพ้นจากความพินาศและเข้านรกนั้น ท่านนบีได้ตอบว่า

﴿مَا آتَا عَلَيْهِ وَأَصْحَابِي﴾

ความว่า “ผู้ที่อยู่บนแนวทางของฉันและบรรดาเศาะหาบะฮ์ของฉัน” ⁹⁷

ท่านหุซัยฟะฮุ เราะวะฎิยัลลอฮุอันฮุ ได้กล่าวว่า “จงยำเกรงต่ออัลลอฮุเถิด โอ้บรรดานักอ่านทั้งหลาย และจงยึดเอาแนวทางจากผู้ที่มาก่อนหน้าพวกท่าน (หมายถึงเศาะหาบะฮ์) ขอสาบานด้วยกับลมหายใจที่ฉันมีอยู่ หากพวกท่านได้เจริญรอยตามมันแล้วไซ้ร้ แน่แน่นอนว่าพวกท่านจะประสบความสำเร็จไปจนถึงที่สุด แต่หากพวกท่านผินหลังให้กับมันโดยเอนไปทางซ้ายและทางขวา (ไม่ได้อยู่ในแนวทางของเศาะหาบะฮ์) แน่แน่นอนว่าพวกท่านจะประสบความสำเร็จกับความหลงผิดไปจนถึงที่สุด” ⁹⁸

ดังนั้น หลักฐานต่างๆ ก่อนหน้านี้จึงบ่งชี้ว่าการเจริญรอยตามทางนำของเศาะหาบะฮ์ เราะวะฎิยัลลอฮุอันฮุมนั้นคือทางนำไปสู่เส้นทางที่เที่ยงตรง และด้วยทางนำนี้เองที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ

และขอปิดท้ายด้วยคำกล่าวที่สวยงามยิ่ง ซึ่งท่านอิบนุกะซีร เราะวะหิมะฮุสลอลฮุ ได้กล่าวไว้ในการอธิบายคำดำรัสของอัลลอฮุ ตะอาลา ที่ว่า

﴿ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا لَوْ كَانَ خَيْرًا مَا سَبَقُونَا إِلَيْهِ ﴾ [الأحقاف: 11]

ความว่า “และบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาได้กล่าวแก่บรรดาผู้ศรัทธาว่า หากว่าอัลกุรอานนี้มีความดี พวกเรา (ผู้ศรัทธา) ก็จะไม่รุดหน้าไปยังอัลกุรอานก่อนเราเป็นแน่” (สูเราะฮุอัล-อะหฺกอฟ : 11)

ท่านอิบนุกะซีร เราะวะหิมะฮุสลอลฮุ ได้อธิบายว่า “สำหรับชาวอะฮฺลุสสุนนะฮุ วัลญะมาอะฮุ นั้นพวกเขาจะกล่าวถึงทุกๆ การกระทำและคำพูดที่ไม่มีการยืนยันจากเศาะหาบะฮ์นั้นเป็นสิ่งที่อุตริกรรม (บิดอะฮ์) เพราะหากมันเป็นสิ่งที่ดีจริงแล้ว พวกเขาจะรุดหน้าไปปฏิบัติมันก่อนหน้าเราอย่างแน่นอน เพราะพวกเขาจะไม่ปล่อยให้ความดีหนึ่งความดีใดมีขึ้น เว้นแต่พวกเขาจะรีบเร่งในการปฏิบัติมัน” ⁹⁹

อนึ่ง เหล่านี้คือสิทธิทั้งสิบประการของเศาะหาบะฮ์ที่ประชาชาติของท่านนบีมุฮัมมัด ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ต้องมอบให้ และบทสรุปของความเชื่อมั่นของชาวอะฮฺลุสสุนนะฮุ วัลญะมาอะฮุที่มีต่อพวกเขาเหล่านั้น ถูกรวบรวมอยู่ในสองบทกลอนนี้

จงมอบความรัก ความน่าเชื่อถือ และความประเสริฐในหมู่พวกเขา

และจงกล่าวถึงในแง่ที่ดี และให้พวกเขาได้รับความพึงพอใจและจงประกาศการเป็นปฏิบัติกับต่อปฏิบัติกับของพวกเขา

⁹⁷ บันทึกโดยอับ-ดิรมิซีย์ หมายเลข 2641 ซึ่งชัยคุอัล-อัลบานีกล่าวว่า เป็นหะดีษหะสัน

⁹⁸ บันทึกโดยอิบนุ อับดุลบาร ใน “ญามิอุ บะยาน อัล-อิลมุ วะฟัฎลิฮี” หน้า 2/947 และในเศาะฮิฮฺอัล-บุคอรี หมายเลข 7282 ด้วยสำนวนที่ใกล้เคียงนี้

⁹⁹ “ด็ฟตีร์ อัลกุรอาน อัล-อะซีม” หน้า 12/13

และยืนยันว่าพวกเขาจะได้รับสวนสวรรค์ ซึ่งเป็นที่ไม่มีใครความยากลำบากใดๆ อีก ส่วนเรื่องราวความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างพวกเขา และเรื่องราวที่ได้ประนีประนอมกัน ก็จงยึดปฏิบัติตามด้วยการเลือกสรรให้ดี

ทั้งหมดนี้อัลลอฮ์ ตะอาลา ทรงรู้ดียิ่ง

และขอการสดุดีแห่งอัลลอฮ์ ความสันติสุขปลอดภัย และความจำเริญจงมีแด่บ่าวของพระองค์ ศาสนทูตของพระองค์ นบีของเรามุฮัมมัด และบรรดาเครือญาติตลอดจนบรรดาเศาะหาบะฮ์และบรรดาผู้ที่ปฏิบัติตามด้วยความดีงาม

บรรณานุกรม

หนึ่ง อัลกุรอาน อัล-กะรีม

สอง หนังสือของบรรดานักวิชาการ

1. “อิดติศ็อฺร อุลุม อัล-หะดีษ ลิลหาฟิซ อิบนิ กะษีร มะอะษร์หิยี้ อัล-บาอิช อัล-หะษีษ” โดยอะหฺมัด ชากีร, ตรวจสอบโดยนักวิชาการกลุ่มหนึ่ง, พิมพ์โดยอัล-มักตัดบ อัล-อิสลามี่, จัดพิมพ์โดยกระทรวงกิจการศาสนาแห่งประเทศไทยศกาทาร์ ปี ฮ.ศ. 1428 ตรงกับ ค.ศ. 2007
2. “อัล-อูรุษะฮฺ อัล-มุญิบะฮฺ อะลา อัลมาฮ์ อัล-กูรอฮ์ วัล-รฺวาตุ วะอุศูล อัล-กิริออาตุ วะอัคดฺ อัลดิยานาต บิต-ตัจญูว็ด วัด-ดะลาลาต” โดยอบี อุมร์ อัต-ดานี อัล-อันดะลุสกี, ตรวจสอบโดย มุฮัมมัด อัล-ญะซาอีย์, พิมพ์โดยดาร์อุลมุฮนน์ พิมพ์ครั้งแรกปี ฮ.ศ. 1420 ตรงกับ ค.ศ. 1999
3. “อิรชาด อัล-สาอิล อิลลา ดะลาอิล อัล-มะสาอิล” โดยมุฮัมมัด บิน อลี อัล-เซากานี (พิมพ์ร่วมกับ “อรั-เราะฮฺสาอิล อัล-สะละฟียะฮฺ”), พิมพ์โดยดาร์ อัล-กูตูป อัล-อิลมียะฮฺ เมืองเบรุต, ปี ฮ.ศ. 1348
4. “อัล-อิสตีอาบ ฟี มะอฺริฟะฮฺ อัล-อัศฮาบ” โดยอิบนุ อิบดิลบัยร, ตรวจสอบโดยมุฮัมมัด อลี อัล-บิญาวี, พิมพ์โดยดาร์ อัล-ญัยลฺ, พิมพ์ครั้งแรก ฮ.ศ. 1412
5. “อัล-อิศออะฮฺ ฟี ตัมยீซ อัศ-เศาะฮาบะฮฺ” โดยหาฟิซ อบี อัล-ฟฎัล อะหฺมัด บิน อลี บิน ญะญัวร์ อัล-อัลเกะลาณี, ตรวจสอบโดย ดร.อับดุลลฮฺ บิน อับดุลมุหฺลีน อัต-ตุรกี
6. “อุศูล อัล-สุนนะฮฺ” โดยอิบนุ อบี ชะมะนัยนุ มุฮัมมัด บิน อับดุลลฮฺ อัล-อันดะลุสกี พิมพ์พร้อมกับ “รียาฎ อัล-ญันนะฮฺ บิ ตัจรีญฺ อุศูล อัล-สุนนะฮฺ” โดยอับดุลลฮฺ อัล-บูกอรีย์, พิมพ์โดยมักตัดบ อัล-ฮุเราะฮฺ อัล-อะษะรีย, พิมพ์ครั้งแรก ฮ.ศ. 1415
7. “อุศูล อัล-สุนนะฮฺ” โดยอิมามอะฮฺลุสสุนนะฮฺ อะหฺมัด บินฮัมบัล (รียาฎะฮฺอับดุล), อธิบายและตรวจสอบโดย อัล-วะลีด บินมุฮัมมัด นะบียฺ บินสัยฟู อัน-นัศรุ, พิมพ์โดยมักตะบะฮฺ อิบญุตัยมียะฮฺ อัล-กอฮิเราะฮฺ, พิมพ์ครั้งแรก ฮ.ศ.1416 ตรงกับ ค.ศ. 1996
8. “อิหมอะฮฺ อัล-ลัฟฮาน ฟี มะศอียัด อัล-ชัยฎอน” โดยอิบนุญ็อยยิม อัล-ญะฮิซียะฮฺ, ตรวจสอบโดย อลี อัล-หะละบี อัล-อะษะรีย, พิมพ์โดยดาร์อิบนุ อัล-ญะฮิซีย
9. “อัล-อิมามะฮฺ วัลร็อดดฺ อะลา อรั-รอฟีฎาะฮฺ” โดยอบีญัยม อัล-อัศบะฮานี, ตรวจสอบโดยอลี อัล-พะเกีย, พิมพ์โดยมักตะบะฮฺ อัล-อุลุม วัล-หิกัม, พิมพ์ครั้งแรก ฮ.ศ. 1407
10. “ตัจญู อัล-อะรฺูส มินญะวาฮิร อัล-กอฮฺมุส” โดยมุฮัมมัด มุรตะฎอ อัล-ซุบัยดี ตรวจสอบโดยอับดุลกะรีม อัล-ฮ็อรวาบี, พิมพ์โดยอัล-มัญญลิส อัล-วะฎฏาะฮฺ ลีษะกะอพะฮฺ วัล-ฟุญน วัล-อาดาบ, พิมพ์ครั้งแรก ฮ.ศ. 1421 ตรงกับ ค.ศ. 2000
11. “ตารีค มะดีนะฮฺ ดิมชุก” โดยอิบนุอะซากีร, ค้นคว้าและตรวจสอบโดยอุมร์ บินฮุรอิม อัล-อะมัรวี, พิมพ์โดยดาร์ อัล-ฟีกร์, พิมพ์ครั้งแรก ฮ.ศ. 1418 ตรงกับ ค.ศ. 1997
12. “อัต-ตะหฺรียร์ วัด-ตันวีร์” โดยญอฮิร บินอาซุร, พิมพ์โดยอัต-ดาร์ อัต-ตุนีสียะฮฺ ลิลนัซรุ, ปี ค.ศ. 1984

25. "อ็ซ-ซุบุด ฟิ อัล-ฟีกฮฺ อ็ซ-ซาฟิอิ" โดยชัยคุ อัล-อัลลามะฮฺ อะหฺมัด บิน รุสลาน อ็ซ-ซาฟิอิ, พิมพ์โดย อาลัม อัล-ฟีกรุ เมืองไคโร, และสำนักพิมพ์ ดาร อ็ซ-ชะอฺบ์ เมืองไคโร
26. "อัล-สุนนะฮฺ" โดยอบีบักร์ อะหฺมัด บิน อัล-ค็อลลาล, ตรวจสอบโดย ดร.อะฏีเยฮฺ อ็ซ-ชะฮฺรอนี, พิมพ์โดยดาร์ อัล-รอเยฮฺ, พิมพ์ครั้งแรก ฮ.ศ.1410 ตรงกับ ค.ศ. 1989
27. "ลิลลิละฮฺ อัล-อะหาดีษ อัล-เศาะฮี้หะฮฺ วะชัยคุน มินฟีกฮียา วะพะวาอิดียา" โดยมุฮัมมัด นาสิรุต ตีน อัล-อัลบานี, พิมพ์โดยมักตะบะฮฺ อัล-มะอาริฟ ลิลนัษรุ วัต-เตาชีอู เมืองรียาด
28. "ลิลลิละฮฺ อัล-อะหาดีษ อัล-ญาอะฮิยะฮฺ วัล-เมาฎูอะฮฺ วะอะษะษะฮฺ อัล-สัยอิห์ ฟิ อัล-อุมมะฮฺ" โดย มุฮัมมัด นาสิรุตตีน อัล-อัลบานี, พิมพ์โดยมักตะบะฮฺ อัล-มะอาริฟ เมืองรียาด, พิมพ์ครั้งที่สอง ฮ.ศ. 1408 ตรงกับ ค.ศ. 1988
29. "สุนัน อิบน์มาญะฮฺ" โดยฮาฟิซ อบีอับดุลลฮฺ มุฮัมมัด บินยะซีด อิบน์มาญะฮฺ อัล-กีอชวีรี, ตรวจสอบโดย มุฮัมมัด ฟุอาด อับดุลบากี, พิมพ์โดยมักฏบะฮะฮฺ ดาร์ อิบยาอ์ อัล-กุดูบ อัล-อะเราะบียะฮฺ
30. "สุนันอบิดาวูด" โดยอิมาม อัล-ฮาฟิซ อบิดาวูด สุลัยมาน บินอัล-อ็ซอษ อัล-สิญีสตานี อัล-อ็ซดี, พิมพ์โดยดาร์ อิบน์ฮัซม์ เมืองเบรุต, พิมพ์ครั้งแรก ฮ.ศ. 1418 ตรงกับ ค.ศ. 1997
31. "ลัยร์ อะฮฺลุลาม อัน-นุบะลาอ์" โดยอิมามซัมสูตตีน มุฮัมมัด บินอะหฺมัด บินอูษมาน อ็ซ-ชะฮะบี, ตรวจสอบโดยซุอัยบ อัล-อรรนะอูฎ, พิมพ์โดยมุฮัสสะฮะฮฺ อัล-ริสาละฮฺ, พิมพ์ครั้งแรก ฮ.ศ. 1401 ตรงกับ ค.ศ. 1981, พิมพ์ครั้งที่สอง ฮ.ศ. 1402 ตรงกับ ค.ศ.1982
32. "ซัรหฺ อัล-สุนนะฮฺ" โดยอิสมาอิล บินยะหฺยา อัล-มุชะนี, ตรวจสอบโดยญะมาล อัชชวาน, พิมพ์โดย มักตะบะฮฺ อัล-ฮุเราะบ่า, พิมพ์ปี ฮ.ศ. 1415
33. "ซัรหฺ อัล-สุนนะฮฺ" โดยอบีมุฮัมมัด อัล-หะสัน อัล-บรับะฮารี, ตรวจสอบโดยคอลลิด อัล-เราะดาดี, พิมพ์โดยดาร์ อัล-สะลัฟ, พิมพ์ครั้งที่สอง ฮ.ศ. 1418
34. "ซัรหฺ อัล-อะกีดะฮฺ อัล-อัศฟะฮานียะฮฺ" โดยชัยคุลอิสลาม อิบน์อับดุลอะฮฺมัด อัล-อิช อัล-หะนะฟี, ตรวจสอบโดย นักวิชาการกลุ่มหนึ่ง, พิมพ์โดยอัล-มักตบ อัล-อิสลามี, พิมพ์ครั้งที่แปด ฮ.ศ. 1404 ตรงกับ ค.ศ. 1984
36. "ซัรหฺ อัล-อะกีดะฮฺ อัล-วาสิฎียะฮฺ" โดยชัยคุมุฮัมมัด อัล-อูษัยมีน, ตรวจสอบโดยสะอูด อัล-เศาะมีล, พิมพ์โดยดาร์ อิบน์ อัล-ญะอวี, พิมพ์ครั้งที่สี่ ฮ.ศ. 1417
37. "ซัรหฺ อัล-ฟีกฮฺ อัล-อักบาร" โดยมุลลา อลี อัล-กอรี, พิมพ์โดยดาร์ อัล-กุดูบ อัล-อิลมีเยฮฺ, พิมพ์ครั้งแรก ฮ.ศ. 1404

51. “มัจญ์มูอฺ อัล-พะตาวา” โดยชัยคุลอิสลาม ตะเกียตดีน อะหฺมัด บินตัยมียะฮฺ อัล-หะรอณี, ตรวจทานโดยอามิร อัล-ญะฮาร และอันวัร อัล-บาช, พิมพ์โดยดาร์ อัล-วิฟ๊าห์ ไลกฺฮฺบาอะฮฺ วะลิลันษุรฺ วัต-เตาชีอฺ, พิมพ์ครั้งแรก ฮ.ศ. 1418, พิมพ์ครั้งที่สอง ฮ.ศ. 1422, พิมพ์ครั้งที่สาม ฮ.ศ. 1426
52. “มุสนัด อัล-อิมาม อะหฺมัด บินหัมบัล” ตรวจทานโดยซุฮัยบฺ อัล-อรันะอฺญู และอาดิล มุรซิด, พิมพ์โดยมุฮัซซะฮฺฮฺ อัล-ริสาละฮฺ, พิมพ์ครั้งแรก ฮ.ศ. 1416 ตรงกับ ค.ศ. 1996
53. “มะฮารีจญฺ อัล-เกาะบูลฺ บิซรัหฺ สุลลัม อัล-วุศูล” โดยชัยคุหาฟิซ อัล-หะกะมี, พิมพ์โดย ญะมาอะฮฺ อิบฺยาร์ฮ์ อัล-ตุรอซ
54. “อัล-มุญญิม อัล-เอาสฎ” โดยหาฟิซ อบี อัล-กออสิม สุลัยมาน บิน อะหฺมัด อัล-ญะบะรอณี, ตรวจทานโดยญอริก บิน อิวะฎิลลาฮฺ บิน มุฮัมมัด และอับดุลมุหฺซิน บิน อิบรอฮีม อัล-หุสัยนี, พิมพ์โดยดาร์ อัล-หะเราะมะฮฺญฺ ไลกฺฮฺบาอะฮฺ วัน-นัษุรฺ วัต-เตาชีอฺ, พิมพ์ปี ฮ.ศ. 1415 ตรงกับ ค.ศ. 1995
55. “อัล-มุญญิม อัล-กะบীর” โดยหาฟิซ อบีอัล-กออสิม อัล-ญะบะรอณี, ตรวจทานโดยหัมดี อับดุลมะญีด อัล-สะละฟี, พิมพ์โดยมักตะบะฮฺ อิบนุตัยมียะฮฺ เมืองไคโร, พิมพ์ครั้งที่สอง
56. “อัล-มุฟฮิม ลีมา อุกิละ มิน ตัลคีศ มุสลิม” โดยอบี อัล-อับบาส อะหฺมัด บิน อุมร์ อัล-กุรฎูบิ, ตรวจทานโดยมุหฺยิดดีน มัสตูและท่านอื่นๆ, พิมพ์โดยดาร์ อิบพพนุกะซีร, พิมพ์ครั้งที่สอง ฮ.ศ. 1420
57. “มะกอฮียส์ อัล-ลูฆะมาฮฺ” โดยอิบนุฟาริซ, ตรวจทานโดยซิชาบุดดีน อบูอัมรฺ, พิมพ์โดยดาร์ อัล-ฟิกรฺ, พิมพ์ครั้งแรก ฮ.ศ. 1415
58. “มุ๊กอดติมะฮฺ อัล-หะดีษ อัล-มะอฺรูฟะฮฺ บิ มุ๊กอดติมะฮฺ อิบนุ อัล-เศาะลาฮฺ” โดยอิมามหาฟิซ อบี อัมรฺ อุษมาน บิน อับดุลเราะหฺมาน, พิมพ์ครั้งแรก ฮ.ศ. 1350 ตรงกับ ค.ศ. 1931
59. “อัล-มุนตะกอ มินซรัหฺ อุกูล อิดุติกอด อะฮฺลุสสุนนะฮฺ วัลญะมาอะฮฺ” โดยอบี อัล-กออสิม ฮิบะตุลลอฮฺ บิน อัล-หะสัน อัล-ญะบะรี อัล-ลาละกาอฺ
60. “อัล-มันซุมะฮฺ อัล-หาอียะฮฺ ลี อิบนิ อบี ดาวูด มะอะ ชรัหิซา อัล-ตุหฺฟะฮฺ อัล-สะเนียะฮฺ”, พิมพ์ครั้งที่สอง ฮ.ศ. 1425
61. “นุซุม อัล-ญะฮัร อัล-ฟะรี้ด ฟิ ตะหุกีก อัล-อะกีดะฮฺ” โดยหาฟิซ บินอะหฺมัด อัล-หะกะมี, พิมพ์โดยมะญอบบิอฺ อัล-บิลาด อัล-สะอูดียะฮฺ บิมักกะฮฺ อัล-ชามียะฮฺ, พิมพ์ปี ฮ.ศ. 1373
62. “อัน-นียายะฮฺ ฟิ เฆาะรีบ อัล-หะดีษ วัล-อะษัร” โดยอิมามมุญีดีน อบี อัล-สะอาดัต อัล-มุบาร็อก บินมุฮัมมัด อัล-ญุซรี (อิบนุอัล-อะซีร), ตรวจทานโดยญอฮิร อัล-ซาเวี และมะหฺมูด อัล-ญะนาญี, พิมพ์โดยดาร์ อิบยาร์ฮ์ อัล-ตุรอซ อัล-อะเราะบิ เมืองเบรุต
63. “นุเนียะฮฺ อิบนิล ก็อยยิม มะอะ ชรัหิซา เตาฎีหฺ อัล-มะกอศิด ลีอิบนิอีซา” พิมพ์โดยอัล-มักตบ อัล-อิสลามิ, พิมพ์ครั้งที่สาม ฮ.ศ. 1406

